

**TERVEYSTALO OYJ
TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS 2017**

Terveystalo-konsernin toimintakertomus ja tilinpäätös 2017

Hallituksen toimintakertomus 2017	4
Konsernitilinpäätös 2017, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma ja laaja tuloslaskelma	17
Konsernitase	18
Konsernin rahavirtalaskelma	19
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	20
1. Konsernin perustiedot	22
2. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	22
2.1 Laatimisperusta	22
2.2 Uuden ja uudistetun IFRS- normiston soveltaminen	22
2.3 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	23
2.4 Konsolidointiperiaatteet	24
2.5 Ulkomaan rahan määräiset erät	25
2.6 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25
2.7 Sijoituskiinteistöt	26
2.8 Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	26
2.9 Arvonalentumiset	26
2.10 Vuokrasopimukset - konserni vuokralle ottajana	27
2.11 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	27
2.12 Vaihto-omaisuus	28
2.13 Työsuhde-etuudet	28
2.14 Varaukset ja ehdolliset velat	28
2.15 Tuloutusperiaatteet	28
2.16 Segmentti-informaatio	29
2.17 Julkiset avustukset	29
2.18 Liikevoitto	29
2.19 Liikevoiton oikaisut	29
2.20 Osakekohtainen tulos	29
2.21 Tuloverot	29
3. Liiketoimintojen yhdistäminen	29
4. Liikevaihdon jakautuminen	33
5. Liiketoiminnan muut tuotot	34
6. Materiaalit ja palvelut	34
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	34
8. Poistot ja arvonalentumiset	35
9. Liiketoiminnan muut kulut	35
10. Liikevoiton oikaisut	36
11. Rahoitustuotot ja -kulut	36
12. Verot	37
12.1 Tuloverot	37
12.2 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	37
13. Osakekohtainen tulos	38
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	39
14.1 Rahoitusleasingsopimukset	40

Terveystalo-konsernin toimintakertomus ja tilinpäätös 2017

15. Aineettomat hyödykkeet	40
15.1 Kehittämismenot	41
16. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvonalentumistestaus	42
17. Sijoituskiinteistöt	43
18. Osuudet osakkuusyhtiöissä	43
19. Osakeperusteiset maksut	43
20. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin sekä käyvän arvon hierarkia	44
21. Rahoitusriskin hallinta	45
21.1 Korkoriski	45
21.2 Luottoriski	45
21.3 Maksuvalmiusriski	45
21.4 Pääoman hallinta	46
22. Myyntisaamiset ja muut saamiset	46
23. Rahavarat ja muut rahoitusvarat	47
24. Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	48
25. Rahoitusvelat	49
26. Ostovelat ja muut velat	50
27. Varaukset	50
28. Vakuudet, ehdolliset velat ja vastuusitoumukset	51
29. Lähipiiritapahtumat	51
30. Konserniyritykset	52
30.1 Konsernirakenteen muutokset	53
31. Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	53
32. Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat	54
33. Täsmäytyslaskelma vaihtoehtoihin tunnuslukuihin	55
34. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	57
Emoyhtiön tilinpäätös 2017	
Emoyhtiön tuloslaskelma	58
Emoyhtiön tase	59
Emoyhtiön rahoituslaskelma	60
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet sekä arvostusperiaatteet ja jaksotusmenetelmät	61
Emoyhtiön liitetiedot	62
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	66
Tilintarkastuskertomus	67
Verojalanjälki	71

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Markkinakatsaus

Terveydenhuoltomarkkinat pysyivät vakaina koko raportointikauden ajan. Suomen talouden elpyminen, kasvanut työllisten määrä ja kohentunut kuluttajaluottamus tukivat kaikki osaltaan kysynnän kasvua yritys- ja yksityisasiakkuuksissa katsauskaudella. Onnistuneet yrityskaupat ja hyvä operatiivinen tulos mahdollistivat Terveystalon kasvun sekä markkinaosuudella että liikevaihdolla mitattuna.

Hallitus sopi joulukuussa 2017 valinnanvapauslain luonnokseen tehtävistä muutoksista, jotka koskivat erityisesti asiakassetelin käyttöä erikoissairaanhoidossa sekä tulevien sote-keskusten palveluvalikoimaa. Eduskunnan on tarkoitus käsitellä sote-lait kevään aikana. Tämän vuoden syksyllä valitaan ensimmäiset maakuntavaltuustot vaaleissa. Järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhoidosta siirtyy maakunnille vuonna 2020. Valinnanvapaus tulee voimaan asteittain.

Terveystalo uskoo suurimman toimipaikka- ja sairaalaverkoston ja suurimman työterveyshuollon asiakaskuntansa ansiosta voivansa jatkaa vahvaa kehitystään nykyisellä markkinarakenteella ja olevansa houkutteleva kumppani useille kaupungeille ja kunnille.

Strategiset ja taloudelliset tavoitteet ja strategian toteutus

Terveystalon hallituksen vahvistamat strategiset tavoitteet ovat: Lääketieteellinen laatu strategian ja operatiivisen toiminnan ytimessä, Suomen markkinoiden kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen, asiakaskeskeisen ennakoidun hoidon tarjoaminen digitaalisten työkalujen ja uusien vuorovaikutuskanavien avulla, toiminnallisen tehokkuuden jatkuva parantaminen kannattavuuden ja rahavirran kasvattamiseksi, sekä kasvu nykyisissä ja täydentävissä palveluissa orgaanisten kasvuhankkeiden ja arvoa kasvattavien yrityskauppojen kautta.

Pitkän aikavälin taloudelliseksi tavoitteeksi hallitus on vahvistanut 6–8 prosentin vuotuisen liikevaihdon kasvun pitkällä aikavälillä orgaanisen kasvun ja verkoston ja liiketoiminnan osa-alueiden täydentämiseen tähtäävien yritysostojen avulla, oikaistun liikevoiton^(*) suhteessa liikevaihtoon 12–13 prosenttia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja nettovelka / oikaistu käyttökate^(**) enintään 3x. Velkaantuminen voi kuitenkin tilapäisesti ylittää tavoitetasoa, esimerkiksi yritysostojen yhteydessä. Terveystalon osinkopolitiikan tavoitteena on maksaa suhdannesyklin aikana keskimäärin vähintään kolmasosa osakekohtaisesta tuloksesta osinkoina. Yhtiön kulloinenkin tuloskehitys ja näkymät sekä rahoitustilanne ja pääomatarpeet pyritään ottamaan huomioon osingonjaossa.

^(*) Liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia.

^(**) Käyttökate (EBITDA) = liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia. Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin, mukaan lukien listautumisanti, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

Strategian toteutus katsauskaudella

2017 oli Terveystalolle voimakkaan kasvun vuosi. Kasvua tukivat yritysostot ja orgaaninen kasvu. Kotimaisen talouden kasvu, työllisten määrän kasvu ja parantunut kuluttajaluottamus tukivat katsauskaudella vahvaa kysyntää sekä työterveyshuollossa että yksityisasiakkuuksissa. Vahvan kysynnän ja tehokkaan operatiivisen toiminnan ansiosta Terveystalo pystyi edelleen kasvattamaan markkinaosuuksiaan.

Vahva markkinakehitys ja Terveystalon palveluiden vahva kysyntä tukivat kasvua kaikissa asiakasryhmissä. Digitaalisten palveluiden kysyntä kasvoi tasaisesti asiakkaiden keskuudessa, mikä näkyi digitaalisten työkalujen nopeassa käyttöönotossa ja kasvavissa käyttäjämäärissä. Terveystalo jatkoi digitaalisten ratkaisujen kehittämistä vuoden aikana tuomalla markkinoille muun muassa ensimmäisenä Suomessa 24/7 LääkäriChat-palvelun ja erikoislääkärien chat-palveluita.

Porin Lääkäritalon yrityskauppa tammikuussa 2017 ja Diacor-yrityskauppa maaliskuussa 2017 vaikuttivat merkittävästi kasvuun. Integraatiot toteutettiin nopeassa tahdissa henkilöstön, prosessien ja toimipaikkojen osalta. Näistä kahdesta yrityshankinnasta tavoitellut 14,6 miljoonaan euron kustannussynergiaedut tullaan saavuttamaan tavoiteaikataulussa ja toimenpiteiden tulosvaikutukset näkyvät lähes täysmääräisesti vuoden 2018 aikana.

Terveystalon koko vuoden liikevaihto kasvoi 26,1 prosenttia edellisvuodesta 689,5 miljoonaan euroon (547,0) ja oikaistu EBITA oli 10,6 prosenttia (10,4 prosenttia) liikevaihdosta. Nettovelka suhteessa oikaistuun käyttökatteeseen laski 2,8:aan (4,2).

Merkittävät tapahtumat katsauskaudella

Maaliskuun lopussa 2017 Terveystalo osti Diacorin, mikä vahvisti Terveystalon verkostoa pääkaupunkiseudulla ja Turussa noin 135 000 työterveyshuollon loppuasiakkaalla ja noin 700 000 vuosittaisella potilaskäynnillä. Tammikuussa 2017 Terveystalo osti Porissa ja Raumalla toimivan Porin Lääkäritalon, jolla oli keskitetyssä asiakaspohjassaan noin 15 200 työterveyshuollon loppuasiakasta ja 1 030 työterveyshuollon yritysasiakasta.

Terveystalo listautui Nasdaq Helsingin päälistalle lokakuussa 2017. Listautumisanti oli vuoden suurin Pohjoismaissa. Anti koostui osakeannista ja osakemyynnistä. Terveystalo keräsi osakeannilla noin 100 miljoonan euron bruttovarat. Kysyntä suomalaisilta ja kansainvälisiltä sijoittajilta oli Listautumisannissa vahvaa, ja Listautumisanti ylimerkittiin moninkertaisesti. Kaupankäynti Yhtiön osakkeilla alkoi Nasdaq Helsinki Oy:n ("Helsingin Pörssi") pre-listalla 11.10.2017 ja pörssilistalla 13.10.2017. Listautumisen

toteututtua Yhtiön ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä oli yhteensä 128 036 531 osaketta. Vuoden 2017 lopussa osakkeenomistajien kokonaismäärä nousi yli 14 000 osakkeenomistajaan.

Listautumisannin ja listautumisen tavoitteena oli edistää Terveystalon mahdollisuuksia toteuttaa onnistuneesti strategiaansa ja investoida liiketoimintaansa pysyäkseen kehityksen etulinjassa laatustandardien ja hoidon vaikuttavuuden mittaamisessa ja lääketieteellisen laadun tulosten julkaisemisessa Suomessa, minkä Yhtiö odottaa edistävän kasvua pitkällä aikavälillä.

Kotimaisen talouden edelleen parantuminen tukee yritys- ja yksityisasiakasliiketoimintaa. Sote muuttaa kaikkien terveydenhuollon toimijoiden ympäristöä ja luo uusia mahdollisuuksia erityisesti niille toimijoille, jotka investoivat vastatakseen uusiin tarpeisiin. Terveystalo odottaa markkinoidensa edelleen kehittyvän suotuisasti.

Tulevaisuuden näkymät

AVAINLUVUT

Terveystalo konserni, m€	2017	2016	2015
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Oikaistu käyttökate (EBITDA) ^(*)	92,4	72,9	67,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), % ^(*)	13,4	13,3	13,3
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) ^(*)	73,0	56,8	50,7
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), % ^(*)	10,6	10,4	10,0
Käyttökate (EBITDA) ^(*)	68,2	68,9	59,0
Käyttökate (EBITDA), % ^(*)	9,9	12,6	11,7
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) ^(*)	48,8	52,7	42,5
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), % ^(*)	7,1	9,6	8,4
Liikevoitto/-tappio (EBIT) ^(*)	28,2	29,6	19,3
Liikevoitto/-tappio (EBIT), % ^(*)	4,1	5,4	3,8
Oikaistu kauden tulos ^(**)	44,0	30,3	21,9
Oman pääoman tuotto (ROE), % ^(*)	2,1	5,6	0,5
Omavaraisuusaste, % ^(*)	50,7	31,7	30,5
Osakekohtainen tulos (€) ^(**)	0,06	0,11	0,01
Nettovelkaantumisaste (Gearing), % ^(*)	56,1	132,6	151,5
Nettovelka/ Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta) ^(*)	2,8	4,2	5,0
Varat yhteensä	902,3	734,1	723,6
Henkilöstö keskimäärin HTV	3 180	2 605	2 480
Henkilöstö tilikauden lopussa	4 265	3 463	3 416
Ammattinharjoittajat kauden lopussa	4 431	3 448	3 430

^(*) Vaihtoehtoinen tunnusluku. Terveystalo esittää IFRS-tunnuslukujen lisäksi täydentäviä, vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joita yhtiö seuraa sisäisesti ja jotka antavat merkittävää yhtiötä koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytiikoille ja muille tahoille yhtiön toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista. Näitä ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista eikä niitä korvaavina tunnuslukuina.

Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin, mukaan lukien listautumisanti, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Oikaisut olivat vuonna 2017 24,1 (4,0) miljoonaa euroa.

^(**) Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

^(***) Listautumisen yhteydessä on kirjattu kuluksi aikaisempien pankkilainojen jäljellä olleet rahoituskulut, jotka oli jaksotettu efektiivisen koron menetelmällä lainan juoksuajalle.

2017 LIIKEVAIHDON KEHITYS ASIAKKUUKSITTAIN

Yritysassiakkaat

Yritysassiakkaat ovat Terveystalon suurin asiakasryhmä. Terveystalon yritysasiakkaat käsittävät yhtiön työterveysasiakkaat lukuun ottamatta kunnallisia työterveysasiakkaita. Yhtiö tarjoaa lakisääteisiä työterveyspalveluja ja muita työterveys- ja työhyvinvointipalveluja kaiken kokoisille yritysasiakkaille. Terveystalo on Suomen suurin työterveyspalvelujen tarjoaja liikevaihdon ja työterveyshuollon loppukäyttäjien määrän perusteella. Terveystalo tarjoaa työterveydenhuollon palveluja yli 23 000 yritykselle

Tilikauden liikevaihto oli 372,1 (290,8) miljoonaa euroa, kasvua 28,0 prosenttia. Porin Lääkäritalon yrityskauppa tammikuussa 2017 ja Diacor-yrityskauppa maaliskuussa 2017 vaikuttivat merkittävästi liikevaihdon kasvuun. Lisäksi työterveyshuollon sopimusasiakkuuksien orgaaninen kasvu lisäsi Terveystalon työterveyshuollon loppukäyttäjäasiakkaiden määrää. Myös myyntitynjinjakauden ja ennaltaehkäisevien työterveyshuoltopalveluiden suotuisa kehitys edistävät liikevaihdon kasvua.

Yksityisasiakkaat

Yksityisasiakkaat ovat Terveystalon toiseksi suurin asiakasryhmä. Yksityisasiakkaisiin kuuluu yksityishenkilöitä ja perheitä. Yhtiön vahva brändi, vaivaton pääsy palveluihin ilman pitkiä odotusajkoja, johtava yksityishenkilöille, perheille ja eläkeläisille suunnattu palvelutarjonta ja henkilökohtaiset digitaaliset palvelut tuovat Terveystalolle kilpailuedun julkiseen terveydenhuoltoon nähden ja kannustavat asiakkaita investoimaan omaan terveyteensä. Yksityisasiakkaiden palvelut maksaa joko asiakas itse tai vakuutusyhtiö.

Yksityisen asiakasryhmän liikevaihto katsauskaudella oli 253,8 (195,7) miljoonaa euroa, kasvua 29,7 prosenttia. Porin Lääkäritalon ja Diacoron yrityskaupat, vakaa orgaaninen kasvu ja vähäisemmässä määrin suunterveyden palveluiden laajentuminen Lahdessa, Forssassa, Espoossa ja Iisalmessa vaikuttivat katsauskauden liikevaihdon kehitykseen. Asiakkuuden liikevaihtoa edellisvuoteen puolestaan vähensi hieman Terveystalon luopuminen hedelmöityshoito liiketoiminnasta Suomessa elokuussa.

Julkisasiakkuudet

Terveystalon julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluu suomalaisia julkisen sektorin organisaatioita, kuten kuntia, kuntayhtymiä, sairaanhoitopiirejä, sekä kunnallisia työterveysasiakkaita. Terveystalon laaja toimipaikkaverkosto, digitaalinen tarjonta, hyvä maine ja tunnettu brändi sekä terveydenhuoltopalvelujen koko hoitoketjun laaja tuntemus ja kokemus tekevät Terveystalosta houkuttelevan kumppanin julkiselle sektorille. Julkisen sektorin asiakasryhmässä Terveystalon palvelut rahoitetaan pääasiassa kuntien ja valtion budjeteista.

Julkisen asiakasryhmän liikevaihto kasvoi katsauskaudella 5,2 prosenttia ja oli 63,6 (60,5) miljoonaa euroa Terveystalon palveluille on vahva kysyntä julkisen sektorin markkinoilla ja uudet työterveyshuollon ulkoistamissopimukset tukivat liikevaihdon kasvua. Maahanmuuttoviraston sopimuksen volyymit puolestaan

laskivat vuodentakaisesta, mikä vähensi liikevaihtoa hieman vertailukaudesta.

Katsauskaudella Terveystalo sai kuusi työterveyshuollon ulkoistamissopimusta ja kolme uutta sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistamissopimusta Kinnulassa, Lumijoella ja Iisalmessa.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Terveystalo konserni on ottanut käyttöön uuden IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* standardin ennen standardin pakollista soveltamisajankohtaa. Konserni soveltaa IFRS 15 standardia takautuvasti kaikkien esitettävien tilikausien osalta ja on oikaissut vertailutiedot vastaavasti. Standardin käyttöönottoon liittyen konserni on tarkastellut tulouttamisperiaatteita ja esittämistapaa uuden IFRS 15 standardin mukaisesti huomioiden palvelumallissa ja toimintatavoissa tapahtuneet muutokset. IFRS 15 standardin mukaisesti liikevaihtoon sisältyvät myös palkkiot yksityisten ammatinharjoittajien yksityisasiakkaille tarjoamista palveluista. Kyseiset palkkiot esitetään liikevaihdossa bruttoperusteisesti aikaisemman nettoperusteisen esittämistavan sijaan. Terveystalo konsernilla on johdon harkinnan mukaan ensisijainen vastuu palveluiden tuottamisesta asiakkaalle, jolloin se katsoo, että se toimii sopimussuhteessa päämiehenä altistuessaan palveluiden myyntiin liittyville merkittävillä riskeillä ja eduilla. Bruttoperusteisen esittämistavan katsotaan johtavan luotettavampaan konsernin liikevaihdon esittämistapaan. IFRS 15 standardin käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Koko vuoden liikevaihto oli 689,5 (547,0) miljoonaa euroa, kasvua 26,1 prosenttia. Porin Lääkäritalon ja Diacoron yrityskaupat vaikuttivat merkittävästi liikevaihdon kehitykseen. Orgaaninen kasvu oli vakaata ja Terveystalon palveluiden kysyntä vahvaa.

Materiaalien ja palveluiden kulut vuonna 2017 kasvoivat liikevaihdon kasvun mukaisesti 25,0 prosenttia ja olivat 324,3 (259,3) miljoonaa euroa. Konsernin työsuhde-etuuksiin liittyvät kustannukset olivat 189,5 (155,5) miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 21,8 prosenttia volyymikasvun myötä.

Oikaistu^{*} käyttökate vuonna 2017 oli 92,4 (72,9) miljoonaa euroa, kasvua 26,7 prosenttia. Oikaistun käyttökateen kasvu johtui pääosin liikevaihdon kasvusta ja toteutuneista kustannus-synergioista. Oikaistu käyttökate oli katsauskaudella 13,4 (13,3) prosenttia liikevaihdosta.

Käyttökate oli vuonna 2017 lähes edellisvuoden tasolla, 68,2 (68,9) miljoonaa euroa. Yrityskauppa-, uudelleenjärjestely ja listautumiskulut vaikuttivat EBITA -marginaalin vertailukelpoisuuteen, joka laski 2,6 prosenttiyksikköä 7,1 prosenttiin.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 40,0 (39,3) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 20,2 (23,0) miljoonaa euroa, josta yrityskauppojen yhteydessä hankintahetkellä kauppahinnasta allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 14,6 (18,0) miljoonaa euroa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot olivat 19,4 (16,1) miljoonaa euroa.

Terveystalon liikevoitto laski 4,8 prosenttia ja oli 28,2 (29,6) miljoonaa euroa. Merkittävät yrityskauppa-, uudelleenjärjestely- ja listautumiskulut vaikuttivat liikevoiton vertailukelpoisuuteen.

Konsernin nettoraioituskulut vuonna 2017 olivat 24,1 (20,1) miljoonaa euroa. Listautumisen yhteydessä kirjattiin kuluksi aikaisempien pankkilainojen jäljellä olleet lainannostokulut,

7,2 miljoonaa euroa, jotka oli jaksotettu efektiivisen koron menettämällä lainan juoksuajalle.

Terveystalon voitto ennen veroja tilikaudella oli 3,9 (9,5 voittoa) miljoonaa euroa. Tilikauden verot olivat 3,3 (3,2) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 7,2 (12,7) miljoonaa euroa.

^{*)} Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eria, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategiaan, strategisiin projekteihin, mukaan lukien listautumisasiin, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriiin.

Konsernin taloudellinen asema ja rahavirta

Kokonaisvarat olivat 902,3 miljoonaa euroa (734,1 miljoonaa euroa joulukuussa 2016). 168,2 miljoonan euron tai 22,9 prosentin kasvu johtui pääosin Diacor Terveyspalvelut ja Porin Lääkäritalo -konsernien hankinnoista, joista kirjattiin yhteensä 132,5 miljoonan euron liikearvo.

Rahavarat kauden lopussa olivat 33,0 miljoonaa euroa (39,1 miljoonaa euroa joulukuussa 2016).

Terveystalon liiketoiminnan rahavirta vuonna 2017 kasvoi 70,0 (64,7) miljoonaan euroon. 5,3 miljoonan euron tai 8,3 prosentin kasvu johtui pääosin nettokäyttöpääoman muutoksesta.

Investointien rahavirta vuonna 2017 kasvoi -102,7 (-9,0) miljoonaan euroon, josta tytäryhtiöiden hankinnalla oli -81,6 (-4,7) miljoonan euron vaikutus.

Rahavirta ennen rahoitusta oli vuonna 2017 -32,7 (55,7) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta vuonna 2017 kasvoi 59,8 miljoonalla eurola 26,5 (-33,2) miljoonaan euroon. Lokakuussa toteutetulla listautumisannilla kerättiin 100,0 miljoonan euron bruttovarat ja samassa yhteydessä olemassa olevat lainat uudelleenrahoitettiin. Lisäksi osakkeenomistajien listautumista edeltävien sitoumusten perusteella osakkeenomistajat tekivät yhteensä 25 miljoonan euron vastikkeettoman oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Listautumisen yhteydessä toteutetussa uudelleenrahoituksessa uutta pitkäaikaisista lainaa nostettiin 257,0 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja maksettiin takaisin 337,9 miljoonaa euroa. Maksetut korkokulut laskivat 5,8 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna lainojen uudelleenrahoituksien ansiosta.

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 457,3 (232,3) miljoonaa euroa. 225,0 miljoonan euron kasvu johtui pääosin listautumisella kerätystä uudesta pääomasta ja Diacarin hankinnan yhteydessä tehdystä 93,9 miljoonan euron sijoituksesta Terveystalon sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Nettovelkaantumisasiaste raportointikauden lopussa oli 56,1 (132,6) prosenttia. Korollinen nettovelka oli 256,4 (308,1) miljoonaa euroa. Lasku johtui pääosin listautumisen yhteydessä toteutetulla osakeannilla kerätystä omasta pääomasta.

Raportointikauden lopussa oman pääoman tuotto oli 2,1 (5,6) prosenttia ja omavaraisuusaste oli 50,7 (31,7) prosenttia.

Investoinnit ja yrityskaupat

Nettoinvestoinnit vuonna 2017, sisältäen yrityskaupat, olivat 204,3 (18,1) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirtaperusteiset nettoinvestoinnit olivat 16,3 (7,7) miljoonaa euroa ja investoinnit, joihin ei liittynyt rahavirtaa, olivat 12,9 (9,4) miljoonaa euroa. Nämä investoinnit koostuivat pääosin verkostoon ja lääketieteellisiin laitteisiin tehdyistä investoinneista ja niiden lisäys selittyi osittain yrityshankintojen integroimiseen liittyvillä investoinneilla. Yrityskauppoihin liittyvät investoinnit olivat 175,1 (0,9) miljoonaa euroa sisältäen Diacarin hankintaan liittyvän 93,9 miljoonan euron investoinnin, johon ei liittynyt rahavirtaa.

Terveystalo hankki koko Porin Lääkäritalo Oy:n osakekannan tammikuussa 2017. Yhtiön vertailukelpoinen^(*) liikevaihto vuonna 2016 oli noin 23,2 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa oli 130 työntekijää ja 160 (yksityistä) ammatinharjoittajaa.

Terveystalo hankki koko Diacor Terveyspalvelut Oy:n osakekannan 24. maaliskuuta 2017. Diacarin vertailukelpoinen^(*) liikevaihto vuonna 2016 oli noin 131,2 miljoonaa euroa. Diacarin palveluksessa oli sen lääkäriasemilla ja sairaalassa noin 700 työntekijää ja noin 800 (yksityistä) ammatinharjoittajaa.

Näistä kahdesta yrityshankinnasta tavoitellut 14,6 miljoonan euron kustannussynergiaedut tullaan saavuttamaan tavoiteaikataulussa. Toimenpiteiden tulosvaikutukset näkyvät lähes täysmääräisesti vuoden 2018 aikana.

Vuonna 2017 Terveystalo vahvisti lisäksi suunterveyden liiketoimintaansa ostamalla Espoossa toimivan suunterveyden palveluntarjoajan Ky Läkkitorin Hammaslääkäriaseman maaliskuussa, sekä ostamalla Turussa toimivan Data Plaza Oy:n suunterveyden liiketoiminnan huhtikuussa ja lisälnessä toimivan Crossdental Oy:n suunterveyden liiketoiminnan toukokuussa. Terveystalo selkeytti portfoliotaan luopumalla hedelmöityshoito-liiketoiminnasta Suomessa myymällä Jyväskylän ja Helsingin klinikat Ovu-mialle elokuussa.

^{*)} Oikaistu Terveystalon laskentaperiaatteiden mukaisesti

Henkilöstö

Työsuhteen henkilöstön määrä 31.12.2017 oli 4 265 (3 463), kasvua vertailukaudesta 802 henkilöä eli 23,2 prosenttia. Ammatinharjoittajia oli katsauskauden lopussa 4 431 (3 448), kasvua 983 henkilöä eli 28,5 prosenttia. Konsernin kokoaikaisen työsuhteen henkilöstön määrä oli keskimäärin 3 180 (2 605) henkilöä, kasvua 575 henkilöä eli 22,1 prosenttia. Konsernin työsuhteen henkilöstömäärän kasvu johtui pääasiassa katsauskaudella tehdyistä yrityskaupoista.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Terveystalon markkina-arvo oli joulukuun 2017 lopussa 1 138 miljoonaa euroa (-) ja päätöskurssi 8,90 euroa (-). Vuonna 2017 terveystalon osakkeen ylin kurssi NASDAQ Helsinki Oy:ssä oli 10,43 euroa (-), alin kurssi 8,76 euroa (-) ja keskipurssi 9,76 euroa

(-). Osakkeita vaihdettiin 93,6 miljoonaa kappaletta (-) vuonna 2017. Terveystalon kauppakasteriin merkitty osakemäärä oli katsauskauden lopussa 128 036 531 osaketta.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2017

Nimi	Määrä	Määrä, prosenttia	Äänet	Äänet, prosenttia
1 Varma keskinäinen eläkevakuutusyhtiö	19 223 816	15,0	19 223 816	15,0
2 Lotta Holding I S.A' R.L (EQT)	14 510 320	11,3	14 510 320	11,3
3 Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö	13 470 705	10,5	13 470 705	10,5
4 Rettig Group AB	13 243 068	10,3	13 243 068	10,3
5 Hartwall Capital	12 931 690	10,1	12 931 690	10,1
6 Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	6 592 335	5,1	6 592 335	5,1
7 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Elo	5 122 951	4,0	5 122 951	4,0
8 OP-Suomi sijoitusrahasto	1 327 340	1,0	1 327 340	1,0
9 ODCO OY	1 225 000	1,0	1 225 000	1,0
10 Mandatum Life	1 223 861	1,0	1 223 861	1,0
10 Suurinta yhteensä	88 871 086	69,4	88 871 086	69,4

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2017

Osakemäärä	Omistajia kpl	Omistajia prosenttia	Arvo osuusmäärä kpl	Arvo-osuusmäärä prosenttia	Äänimäärä kpl	Äänimäärä prosenttia
1-100	4 087	29	319 971	0,25	319 971	0,25
101- 500	8 015	56	1 955 976	1,53	1 955 976	1,53
501-1 000	1 157	8	914 652	0,71	914 652	0,71
1 001-5 000	702	5	1 446 774	1,13	1 446 774	1,13
5 001-10 000	74	0,521	534 092	0,42	534 092	0,42
10 001-50 000	105	0,739	2 323 603	1,82	2 323 603	1,82
50 001-100 000	14	0,099	954 598	0,75	954 598	0,75
100 001-500 000	34	0,239	6 447 771	5,04	6 447 771	5,04
500 001-	22	0,155	113 137 558	88,36	113 137 558	88,36
Yhteensä	14 210	100	128 034 995	100,00	128 034 995	100,00
joista hallintarekisteröityjä	9		18 529 446	14,47	18 529 446	14,47
Odotusluettelolla yhteensä	0		0	0	0	0,00
Yhteistilillä			0	0	0	0,00
Erityistilillä yhteensä			1 536	0,00	1 536	0,00
Liikkeeseen laskettu määrä			128 036 531	100	128 036 531	100

OSAKKEENOMISTAJARYHMÄT 31.12.2017

Osakkeenomistajat sektorin mukaan	Osakemäärä	prosenttia osakkeista
Kotitaloudet	7 856 315	7,17
Julkisyhteisöt	32 556 519	29,73
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 031 201	7,33
Yritykset	17 928 895	16,37
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14 493 595	13,24
Ulkomaalaisomistus	28 639 024	26,15
Yhteensä	109 507 085	100,00
Yhteistilillä	1 536	0,00
Joista hallintarekisteröityjä	18 529 446	14,47

JOHDON OSAKKEENOMISTUS

HALLITUKSEN JÄSENTEN JA HEIDÄN MÄÄRÄYSVALTA-YHTEISÖJENSÄ OMISTUS KONSERNISSA 31.12.2017

Ulf Fredrik Cappelen(1)	267 795
Åse Aulie Michelet(2)	22 624
Ralf Michels	120 132
Matti Rihko(3)	129 132
(Muut 0 osaketta)	

JOHTORYHMÄN SUORAT JA EPÄSUORAT OSAKE-OMISTUKSET TERVEYSTALOSSA 31.12.2017

Yrjö Närhinen ⁴	1 316 459
Juha Tuominen ⁵	160 625
Jens Jensen	119 476
Juha Juosila	94 323
Johanna Karppi	10 112
Susanna Laine	18 668
Ilkka Laurila	314 923
Laura Rätty ⁶	9 078
Siina Saksi	50 559
Pia Westman	23 594

1) Fredrik Cappelenin omistus koostuu 267 795 osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Baskina AB.

2) Åsa Aulie Michelet'n omistus koostuu 22 624 osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Michelet Consult AS.

3) Matti Rihkon omistus koostuu 120 132 osakkeesta, joita Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö hallinnoi ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Rihko on. Lisäksi Matti Rihko omistaa suoraan 9 000 osaketta.

4) Yrjö Närhisen omistus koostuu 556 353 osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Närhen pesä Oy, ja 760 106 osakkeesta, joita Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö hallinnoi ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Närhinen on.

5) Juha Tuominen omistaa 160 625 osakkeesta, joita hallinnoi Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Tuominen on. Lisäksi Juha Tuominen puoliso määräysvalta-yhteisöineen omistaa 5 820 osaketta.

6) Laura Rädyn omistus koostuu 9 078 osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Groundhog Oy.

Liputusilmoitukset

Vuonna 2017 ei annettu liputusilmoituksia

Osakassopimukset

Terveystalon tiedossa ei ole yhtiön omistukseen tai äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Yhtiöllä ei ollut raportointikauden aikana osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä. Yhtiö tiedotti marraskuussa 2017 uudesta osakepohjaisesta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä joka astui voimaan 1.1.2018.

Osinkopolitiikka ja hallituksen esitys varojenjaosta

Terveystalon osinkopolitiikan tavoitteena on maksaa suhdan-nesyklin aikana keskimäärin vähintään kolmasosa osakekohtaisesta tuloksesta osinkoina. Yhtiön kulloinkin tuloskehitys ja näkymät sekä rahoitustilanne ja pääomatarpeet pyritään ottamaan huomioon osingonjaossa. Vuonna 2017 osakekohtainen tulos^(*) oli 0,06 euroa (0,11).

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 516,7 miljoonaa euroa, josta tilikauden tappio on -10,1 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle vuodelta 2017 jaettavaksi varoja 6 senttiä osaketta kohden sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta eli yhteensä 7,7 miljoonaa euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu varojenjakoa hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

^(*) Vuoden 2017 IFRS:n mukainen osakekohtainen tulos on laskettu koko vuoden painotetulla keskimääräisellä osakemäärällä. Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti, Osakkeiden lukumäärä muuttui merkittävästi raportointikauden aikana vanhojen osakesarjojen yhdistämisen ja listautumisannin seurauksena.

Lähipiiri

Lähipiiriin liittyviä tietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liite-tiedossa 29.

Hallinnointi

Selvitys Terveystalo Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina osana vuosikertomusta ja se on saatavilla myös yhtiön internet-sivuilla. Selvitys sisältää hallitusta, toimitusjohtajaa ja tilintarkastajia koskevat tiedot.

Riskit ja epävarmuustekijät

Strategian toteuttamisessa Terveystaloon ja sen toimintaan kohdistuu monenlaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Terveystalolla on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan prosessi sen varmistamiseksi, että riskit tunnistetaan ja niitä vähennetään mahdollisuuksien mukaan, vaikka monet riskeistä jäävätkin yhtiön täyden kontrollin ulkopuolelle. Hyödyntääkseen arvon luomisen mahdollisuuksia Terveystalo on valmis ottamaan myös hallittuja riskejä riskinkantokykynsä rajoissa.

Ei-hyvaksyttäviä riskejä ovat lainvastainen toiminta tai toimintatavat, asiakkaan tai henkilöstön vakava terveyden vaarantuminen, taloudellinen menetys, joka vaikuttaa merkittävästi yrityksen tulokseen, toimitiloihin, laitteisiin tai järjestelmiin liittyvät vakavat terveys-, turvallisuus-, tietoturva-, vaaratilanne- tai vahinkoriskit ja maineen tai imagon menetys, joka aiheuttaa merkittävän luottamuksen heikentymisen.

Terveystalon riskiluokituksen mukaan riskit jaetaan neljään pääryhmään: strategiset riskit, taloudelliset ja henkilöstöriskit, operatiiviset riskit ja potilasturvallisuusriskit. Kaikki nämä luokat voivat sisältää sekä sisäisiä että ulkoisia riskejä ja mahdollisuuksia.

Alla kuvatuilla riskeillä ja epävarmuustekijöillä katsotaan mahdollisesti olevan merkittävää vaikutusta yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen ja tulevaisuuden näkyymiin seuraavan 12 kuukauden aikana. Tämän luettelon ei ole tarkoitus olla tyhjentävä.

Kilpailuympäristön muutoksilla ja lisääntyvällä hintakilpailulla voi olla haitallinen vaikutus yhtiön kannattavuuteen ja kasvupotentiaaliin.

Uusien palvelujen, palvelutuotteiden ja toimintamallien kehittämiseen ja käyttöönottoon liittyy riskejä.

Yhtiön liiketoiminta riippuu sen kyvystä löytää ja houkutelaa palvelukseensa päteviä ja ammattitaitoisia terveydenhuollon ammattilaisia, työntekijöitä ja johtajia sekä pitää heidät palveluksessaan. Avainhenkilöiden vaihtuvuuteen liittyy riski siitä että mukana häviää tietoa ja osaamista.

Yhtiö ei välttämättä onnistu löytämään sopivia yritysostokohteita tai laajentumismahdollisuuksia suotuisin ehdoin.

Yhtiö on osapuolena ja voi joutua osapuoleksi viranomaisen, potilaan tai kolmannen osapuolen vireille panemassa oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä. Yhtiö katsoo, etteivät sen tämänhetkiset vireillä olevat oikeudelliset vaatimukset tai oikeudenkäynnit ole luonteeltaan merkittäviä.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto teki katsauskaudella Suomen Terveystalo Oy:tä koskevan tutkimattajättämispäätöksen, joka liittyy vuonna 2016 tehtyyn Suomen Terveystalo Oy:öön kohdistuvaan toimenpidepyyntöön mahdollisesta määräävän aseman väärinkäyttöä ja kilpailulain rikkomista koskien Suomen mammografia-seulontamarkkinoilla.

Terveystalon riskienhallintajärjestelmää on kuvattu tarkemmin yhtiön listalleottoesitteessä sekä yhtiön verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.terveystalo.com/fi/Sijoittajat/Hallinto/Riskien-hallinta-ja-riskit/> ja Terveystalo Oyj:n selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Kausivaihtelu ja arkipäivien lukumäärän vaikutus

Kausiluonteisuus vaikuttaa yhtiön liikevaihtoon jonkin verran. Yhtiön liikevaihto on aiemmin ollut alhaisempi lomakausina, ja erityisesti heinäkuun ja elokuun aikaan. Vuosineljännesten tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut erityisesti vuoden kolmannen vuosineljänneksen liikevaihtoa laskevasti. Yhtiön nettokäyttöpääomatarpeet yleisesti ottaen vaihtelevat vuoden aikana liiketoiminnan kausiluonteisuuden vuoksi, ja vaihtelua syntyy myös eläkkeisiin ja arvonlisäveroon liittyvien maksujen ajoituksista sekä lomarahavelvoitteista ja työterveyshuoltoon liittyvistä palvelumaksuista. Yhtiön nettokäyttöpääoma supistuu yleensä vuoden loppua kohden kausiluonteisuuteen liittyvistä tekijöistä johtuen. Varsinkin verrattaessa vuosineljänneksien kehitystä, arkipäivien määrä vaikuttaa tyyppillisesti liikevaihdon ja tuloksen kehitykseen.

Tapahtumat raportointikauden jälkeen

Terveystalon osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti tammi-kuun 2018 lopussa yhtiön hallitukselle ehdotuksensa vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallitus koostuu kahdeksasta (8) jäsenestä, aiemman seitsemän (7) jäsenen sijaan ja hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Ulf Fredrik Cappelen, Olli Holmström, Vesa Koskinen ja Åse Aulie Michelet sekä uusiksi jäseniksi Eeva Ahdekivi, Lasse Heinonen, Katri Viippola ja Tomas von Rettig.

Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi ehdotetaan 80 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkioksi 49 000 euroa, jäsenen vuosipalkkioksi 39 000 euroa ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan vuosipalkkioksi 49 000 euroa. Kokouspalkkioina kustakin hallituksen ja valiokuntien kokouksesta ehdotetaan maksettavaksi Suomessa asuville jäsenille 600 euroa, muualla Euroopassa asuville jäsenille 1 200 euroa ja Euroopan ulkopuolella asuville jäsenille 2 400 euroa. Osallistuessa puhelimitse tai muulla sähköisellä välineellä hallituksen tai valiokunnan kokoukseen korvaus olisi 600 euroa ja matkustuskustannukset korvattaisiin yhtiön matkustuspolitiikan mukaan.

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että hallituksen vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksetaan yhtiön hallussa olevina tai mikäli tämä ei ole mahdollista markkinoilta hankittavina yhtiön osakkeina ja 60 prosenttia maksetaan rahana. Yhtiö korvaa transaktiokulut sekä osakekauppoihin liittyvät varainsiirtoveron kustannukset. Kokouspalkkiot ehdotetaan maksettavaksi rahana.

Vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset valmistelleen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja Risto Murto, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ja jäsenenä KTM Vesa Koskinen, Lotta Holding I S.à r.l. (EQT VI), dipl.ins. Maija-Liisa Friman, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr, hallituksen puheenjohtaja Ole Johansson, Hartwall Capital, toimitusjohtaja Tomas von Rettig, Rettig Group Oy Ab sekä Ulf Fredrik Cappelen, Terveystalo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.

Nimitystoimikunnan ehdotukset tullaan lisäämään yhtiökokouskutsuun. Uusien hallituksen jäsen ehdokkaiden ansioluettelot löytyvät Terveystalon verkkosivuilta.

Katsauskauden päättymisen jälkeen Terveystalo kasvatti suunnitellun liiketoimintaansa hankkimalla Hammas Jaarli Oy:n liiketoiminnan tammikuussa 2018. Kaupalla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta.

SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA

Terveystalo lyhyesti

Terveystalo on verkostoltaan Suomen suurin terveystaloyritys. Yhtiö tarjoaa monipuolisia terveys-, työterveys-, suun terveys-, sairaanhoito- ja tutkimuspalveluja yli 70 paikkakunnalla 180 toimipaikassa eri puolilla Suomea. Näistä 18 on sairaalayksiköitä, joissa tehdään leikkaustoimintaa. Terveystalon asiakkaita ovat yritykset ja yhteisöt, yksityishenkilöt, vakuutusyhtiöt ja julkinen sektori. Terveystalossa työskentelee lähes 9 000 terveydenhuollon ammattilaista, joista noin puolet toimii itsenäisinä ammatinharjoittajina. Yhtiön liiketoimintaa on kuvattu tarkemmin vuosikertomuksen sivuilla 10–19.

Terveystalon strategia, visio ja arvot heijastavat Terveystalon yhteiskuntavastuuta. Laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelumme edistävät suomalaisten terveyttä ja samalla koko suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointia. Arvomme – osaaminen ja välittäminen – ohjaavat toimintaamme sen kaikilla tasoilla. Vastuullisuus näkyy Terveystalon kaikessa toiminnassa. Terveystalo on sitoutunut noudattamaan toiminnassaan kansainvälistä ja paikallista lainsäädäntöä sekä eettisiä toimintaperiaatteita.

Terveystalo määritteli vuonna 2017 vastuullisuuden olennaiset asiat, jotka ohjaavat jatkossa yritysvastuuohjelman suunnittelua ja toteutusta. Olennaiset vastuullisuusnäkökohdat keskittyvät Terveystalon yhteiskunnalliseen rooliin hoidon valtakunnallisessa saatavuudessa ja sairauksien ennaltaehkäisyssä, henkilöstövastuun näkökohtiin, hoidon lääketieteelliseen laatuun ja vaikuttavuuteen sekä toiminnan läpinäkyvyyteen. Terveystalo seuraa ja mittaa järjestelmällisesti toimintansa tehokkuutta, hoidon lääketieteellistä vaikuttavuutta, asiakaspalvelua ja asiakastytyväisyyttä sekä julkaisee vuosittain toimialan edelläkävijänä näitä kuvaavia tunnuslukuja muun muassa laatukirjassaan.

Yleiset johtamisperiaatteet

Terveystalon johtamisjärjestelmän tavoitteena on saavuttaa strategiset tavoitteet, luoda lisäarvoa yhtiön omistajille ja muille sidosryhmille, hallita toimintaan liittyviä riskejä sekä parantaa yhtiön suorituskykyä. Yhtiön tapaa toimia ohjaavat Terveystalon SFS-EN ISO 9001:2015 -laadunhallintajärjestelmä, yhtiön Compliance-ohjelma, Ympäristöohjelma, politiikat ja niitä tarkentavat ohjeet, joita ovat muun muassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspolitiikka sekä Terveystalon eettiset ohjeet.

SOSIAALISET JA TYÖTEKIJÖIHIN LIITTYVÄT SEIKAT

Yhteiskunta

Yksityinen terveydenhuolto on tärkeä osa yhteiskuntaa ja täydentää julkisia palveluita. Terveystalo tekee aktiivista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa lisätäkseen kansalaisten hyvinvointia ja ratkaistakseen terveydenhuoltoon liittyviä yhteiskunnallisia haasteita. Terveystalo tuo toimialalle uusia, kustannustehokkaita toimintatapoja ja pyrkii siirtämään painopistettä sairautenhoitosta riskiryhmien tunnistamiseen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn. Terveystalo pyrkii auttamaan asiakkaitaan tekemään hyvinvointia lisääviä valintoja. Lisäksi Terveystalo pyrkii hyödyntämään potilastietokantaansa kertyvää terveystietoa suomalaisen yhteiskunnan ja kansanterveyden hyväksi. Keskeiset epävarmuustekijät liittyvät poliittiseen päätöksentekoon ja eettisen ja taloudellisen läpinäkyvyyden odotuksiin.

Vuonna 2017 Terveystalo toteutti yhteistyössä Elinkeinoelämän keskusliiton, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön, Työterveyslaitoksen, PwC:n, Elon, Eteran, Ilmarisen, Kevan, Varman, Veritaksen sekä vahinkovakuutusyhtiö Ifin kanssa Tekemättömän työn vuosikatsauksen. Se on jatkoa vuosina 2010–2016 toteutetuille vertailututkimuksille, joiden tavoitteena on ollut selvittää Suomessa toimivien organisaatioiden henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaoloista, työkyvyttömyyseläkkeistä ja työtapa- turmavakuuttamisesta aiheutuneet suorat kustannukset sekä panostukset työterveyshuoltopalveluihin. 2017 vuosikatsauksessa tarkasteltiin vuosia 2008–2016. Tekemättömän työn maksaa Suomen yksityissektorille 3,5 miljardia euroa vuodessa. Vuosikatsaukseen osallistuneet yritykset ovat onnistuneet pienentämään tekemättömän työn kustannuksia keskimäärin 1,32 prosenttiyksikköä palkkasummaan suhteutettuna. Jos kaikki Suomessa toimivat työnantajat saavuttaisivat saman tuloksen, säästöä syntyisi yhden vuoden aikana yhteensä noin 1,3 miljardia euroa.

Terveystalossa on vuodesta 2014 lähtien tarjottu keskisuurille ja suurille työnantajille Terveystalo Kustannusanalyysi -palvelua, joka antaa kokonaiskuvan tekemättömän työn kustannusten kehityksestä ja kustannuksiin liittyvästä säästöpotentiaalista. Vuosikatsauksen tulokset osoittavat, että aktiivisella työkykyjohtamisella voidaan vaikuttaa merkittävästi organisaation tuottavuuteen ja kilpailukykyyn. Tunnistamalla työkyvyn vaarantuminen ajoissa työntekijälle voidaan tarjota kohdennettua tukea. Myös ennaltaehkäisyyn painottuvalla työterveyshoidolla on tässä suuri rooli.

Terveystalon yhteistyömallin ja työkalujen avulla asiakasorganisaatioiden tekemättömän työn kustannuksia on saatu laskettua parhaimmillaan 3 prosenttia, joka vastaa 910 euroa per henkilötyövuosi. Vuonna 2016, tekemättömän työn kustannukset olivat keskimäärin 6,17 prosenttia organisaation palkkasummasta tai 2 580 euroa per henkilötyövuosi.

Terveystalo tuottaa Varkauden ja Joroisten asukkaille erikoissairaanhoidon poliklinikka- ja leikkauspalvelut ortopediassa, urologiassa, plastiikka- ja verisuoni- ja vatsaelinkirurgiassa sekä leikkauspalvelut gynekologiassa ja korva-, nenä- ja kurkkutaudeissa. Tavoitteena kumppanuudessa on varmistaa asukkaille nopea hoitoon pääsy ja vaikuttava hoito. Lisäksi tavoitteena on tuoda ennustettavuutta kustannuksille sekä pysäyttää niiden kasvu.

Ensimmäisen vuoden kokemukset osoittavat, että hoitojonot ovat lyhentyneet ja kustannustaso on laskenut yhteistyön aletua. Nordic Healthcare Groupin tekemän selvityksen mukaan Varkaus säästi vuonna 2017 noin 300 000 euroa erikoissairaanhoidon kustannuksissa Terveystalo-kumppanuuden ansiosta.

Hoidon saatavuus

Vain saatu hoito vaikuttaa. THL:n selvityksen mukaan^(*) 50 prosenttia odotti yli viikon kiireetöntä hoitoon pääsyä lääkärin avosairaanhoidon vastaanotolle Helsingissä. Yksityinen terveydenhuolto täydentää julkisia palveluita tarjoamalla välitöntä hoitopäätystä. Terveystalolla on merkittävä rooli terveystaloiden saatavuuden turvaamisessa; vuonna 2017 noin 3,3 lääkärikäyntiä tehtiin Terveystaloon. Terveystalo vastaa myös noin 700 000 työkäisen suomalaisen työterveydestä ja sitä kautta suomalaisten työkyvystä ja yritysten kilpailukykyä.

Terveystalo palvelee asiakkaitaan koko Suomen kattavalla 180 toimipaikan verkostolla. Toimipaikkaverkostoa täydentävät, ympäri vuorokauden saatavilla olevat digitaaliset palvelut. Vuonna 2017 Terveystalo otti käyttöön ensimmäisenä Suomessa Lääkärichat-palvelun, joka on auki kellon ympäri, vuoden jokaisena päivänä. Yhtiö tarjoaa myös erikoislääkärichat-palveluita esimerkiksi gynekologian ja lastentautien erikoisaloilla.

^(*) THL: Odotusajat Suomen julkisessa perusterveydenhuollossa (maaliskuu 2017)

Potilasturvallisuus, hoidon laatu ja vaikuttavuus

Palvelujemme laatu ja vaikuttavuus ovat strategiamme keskiössä, ja laadun kehittäminen perustuu Terveystalon laatukolmioon, jonka muodostavat lääketieteellinen, toiminnallinen ja kokemuksellinen laatu. Lääketieteellisen laatumme kivijalka on potilasturvallisuus. Potilasturvallisuutta seuraa ja kehittää johtavan ylilääkärin alaisuudessa toimiva laatujohtoryhmä. Laatujohtoryhmän tehtävänä on tukea, seurata ja kehittää laadun ja potilasturvallisuuden jatkuvaa parantamista arjessa. Raportoimme hoidon laadun vaikuttavuudesta ja potilasturvallisuudesta läpinäkyvästi ja kehitämme toimialan raportointikäytäntöjä. Jokaisen Terveystalossa työskentelevän on työssään noudatettava Terveystalon potilasturvallisuutta ja laatua tukevia ohjeita ja käytäntöjä. Terveystalossa potilasturvallisuutta seurataan niin sanottujen kivijalkamittareiden avulla. Näitä mittareita ovat potilasvahinkoilmoitukset, korvatut potilasvahingot, muistutukset, kantelut, potilasturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvät auditointipötkömat ja vaaratapahtumat.

Terveystalon laatujohtajien perustana on potilasturvallisuus ja toimialan kansallinen lainsäädäntö. Terveystalolla on ISO 9001:2015 Laatusertifikaatti ja osassa toimipaikoistaan ISO 14001 Ympäristösertifikaatti, joka päivitettiin vuonna 2017 Terveystalo Joensuussa ja Terveystalo Oulussa ISO 14001:2015 standardin mukaisuuteen.

Ulkoinen akkreditoitu auditointi (Labquality Oy) arvioi vuonna 2017 Terveystalon 26 toimipaikassa toiminnan vastaavuutta ISO 9001:2015 -laatustandardiin. Näistä viidessä tehdään leikkaustoimintaa. Kuvantamisen klinisiä auditointeja tehtiin kahdessa toimipaikassa ja yhdessä Magneettitutkimusrekassa. Terveystalossa panostetaan vahvasti ulkoisten auditointien ohella myös

sisäisiin auditointeihin, ja vuonna 2017 auditointiin sisäisesti 45 toimipaikkaa. 29 toimipaikkaa suoritti laadullisen itsearviointin. Vuoden aikana pilotoitiin myös vertaisarviointimalli johtamisen ja sairaalan esimiestoiminnan osalta. Auditointitulosten ja poikkeamakorjausten raportointi ja seuranta tapahtui toimipaikka-, alue- ja organisaatiotasolla.

Vuonna 2017 Terveystalossa tehtiin yhteensä 3,3 (2,5 vuonna 2016) miljoonaa lääkärikäyntiä. Potilasmuistutusten määrä vuonna 2017 suhteutettuna lääkärikäyntien määrään oli 0,005 (0,005) prosenttia ja potilaskanteluiden määrä 0,0009 (0,0011) prosenttia kaikista lääkärikäynneistä. Muistutus ja kantelu ovat molemmat potilaan oikeusturvakeinoja, joista muistutus tehdään suoraan hoitopaikkaan ja kantelu viranomaiselle (Aluehallintovirasto tai Valvira).

Vuonna 2017 Terveystalossa tehtiin 3 881 (3 257) vaaratapahtumailmoitusta, mikä oli 0,12 (0,12) prosenttia kaikista lääkärikäynneistä. Noin 60 prosenttia näistä oli läheltä piti -tilanteita. Ilmoitusten määrä on kasvanut vertailukaudesta tavoitteen mukaisesti, mikä kertoo potilasturvallisuuskulttuurin ja avoimen raportointikulttuurin kehittymisestä.

Vuonna 2017 Terveystaloon kohdistuneita potilasvahinkoilmoituksia tehtiin potilasvakuutuskeskukselle 402 (298) kappaletta, mikä oli 0,0124 (0,0112) prosenttia kaikista lääkärikäynneistä. Ilmoitusmäärän kasvu johtui pääosin Diacor-yrityskaupan myötä kasvanneista käyntimääristä ja keskeneräisten Diacoriin kohdistuneiden selvityspyyntöjen mukaan ottamisesta. Terveystaloon kohdistuneista potilasvahinkoilmoituksista korvattiin vuonna 2015^(*) 28,5 prosenttia. Korvattujen vahinkojen osuus lääkärikäynneistä oli 0,003 prosenttia. Korvattujen vahinkojen osuus vahinkoilmoituksista on laskenut hieman aikaisempiin vuosiin nähden ja tämä kuvaa hyvin sitä, että systemaattinen laadun ja potilasturvallisuuden eteen tehtävä työ kantaa hedelmää.

^(*) Raportoimme 2015 vuoden luvut, sillä 2016 ja 2017 ilmoitukset ovat vielä Potilasvakuutuskeskuksen käsittelyssä.

Hoidon laatu

Diabetes on eräs nopeimmin lisääntyvistä sairauksista Suomessa ja maailmassa. Diabetesta sairastaa jo yli puoli miljoonaa suomalaista, ja sen hoitokustannusten osuus Suomen terveydenhuollon kokonaismenoista on noin 15 %. Joidenkin ennusteiden mukaan sairastuneiden määrä voi jopa kaksinkertaistua seuraavien 10–15 vuoden aikana.

Riskitekijöiden varhaisella tunnistamisella voidaan ennaltaehkäistä tyypin 2 diabeteksen puhkeaminen. Sairauden jo puhjettua varhaisella diagnoosilla ja Käypä hoito -suositusten mukaisella hoidolla voidaan ennaltaehkäistä liitännäissairauksia ja ylläpitää hyvää elämänlaatua ja työkykyä.

Terveystalossa diabetesriskin arviointi tapahtuu jokaisen terveystarkastuksen yhteydessä ennakkokysely ja paastosokerin määrittämisen avulla. Kun korkea riski havaitaan ensimmäisen kerran, asiakkaalle määritetään yksilöllinen riskiprofiili lisäselvitysten ja laboratoriokokeiden perusteella. Yhdessä asiakkaan kanssa hänelle tehdään Oma Suunnitelma, jossa elämäntilanne ja tavoitteet huomioiden pyritään siihen, että diabetes ei pääse puhkeamaan.

Jos sairaus kuitenkin pääsee puhkeamaan, tärkeintä on varhainen diagnoosi, hyvän hoidon nopea aloittaminen sekä kokonaisvaltainen verisuoniterveydestä huolehtiminen. Asiakkaan verensokeria, LDL-kolesterolia ja verenpainetta seurataan jatkuvasti Etydi-työkalan avulla. Näiden diabeteksen hoidossa keskeisten muuttujien avulla voidaan muodostaa kuva diabetespotilaan valtimoterveydestä ja riskistä saada vakavia liitännäissairauksia. Hoidon tehokkuutta on mahdollisuus arvioida vertaamalla tuloksia Terveystalon keskiarvoon. Näin diabeteksen hoidossa on mahdollista parantaa juuri niitä asioita, jotka eivät toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Diabeteksen ennaltaehkäisyn ja hoidon toteutumista seurataan Terveystalossa seuraavin prosessi- ja lopputulosmittarein:

Prosessimittarit:

Kuinka usein diabetesriskin arviointi todellisuudessa tapahtuu?

Kuinka usein diabetesta sairastavilta tutkitaan ne laboratorioarvot, joita hoitosuositus edellyttää?

Kuinka usein hoitohenkilöstö kirjaa seurattavat asiat oikealla tavalla sairauskertomukseen?

Lopputulosmittarit:

Diabetespotilaan pitkäaikaissokerin arvo, LDL-kolesterolipitoisuus ja verenpaine

Työterveys on keskeisessä asemassa ennaltaehkäisemässä diabetesta ja siitä aiheutuvia yhteiskunnallisia kustannuksia. Työelämän aikana kustannukset muodostuvat lisääntyneistä sairauspoissaoloista ja mahdollisesti lyhemmäksi jäävästä työurasta. Liitännäissairaudet puhkeavat yleensä vasta eläkeiässä vuosikymmenien sairastamisen jälkeen, ja niiden riskiä voidaan laskea hyvällä itsehoidolla.

Hoidon vaikuttavuus

Leikkaushoidon vaikuttavuus muodostuu nopeasta hoitoon pääsystä, onnistuneesta leikkauksesta esi- ja jälkitoimineen sekä kuntoutuksesta. Terveystalossa leikkausta edeltävälle erikoislääkärin vastaanotolle pääsee viimeistään kolmessa työpäivässä yhteydenotosta ja leikkaukseen viimeistään viidessä päivässä leikkaukspäätöksestä. Jokaisessa sairaalayksiköissä työskentelee myös fysioterapeutteja ennen leikkausta ja leikkauksen jälkeen tapahtuvan kuntoutuksen parissa. Fysioterapia on keskeinen osa Terveystalon tapaturmapotilaan hoitoketjua, jossa ennen leikkausta tapahtuva ohjaus ja varhain aloitettu kuntoutus tukevat asiakkaan optimaalista työhön paluuta ja oman toimintakyvyn palauttamista.

Vuonna 2017 Terveystalossa tehdyistä leikkauksista noin 30 prosenttia oli polven tai olkapään leikkauksia. Terveystalon sairaalapalvelut ja työterveys kehittävät yhteistyössä polven ja olkapään leikkausten kokonaisuhoitoa jonka tavoitteena on mahdollisimman lyhyt aika tapaturmasta töihin paluuseen. Vuonna 2017 olkanivelen kiertäjäkalvosimen leikkauksen jälkeisten sairauslomapäivien määrä laski keskimäärin 81 päivään (94 päivää vuonna 2016) ja polven eturistisiteen korjausleikkauksen jälkeisten sairauslomapäivien määrä laski keskimäärin 57 päivään (60).

Avoim ja läpinäkyvä viestintä

Terveystalo pyrkii viestinnällään tekemään omaa toimintaansa läpinäkyväksi ja sitä kautta edistämään yhteiskunnallista avoimuutta, niin terveydenhuollon ja lääketieteen kuin terveystaloveluliiketoimintaa koskevien asioiden osalta. Terveystalo pyrkii myös edistämään kansanterveyttä jakamalla ja analysoimalla rekistereissään ja järjestelmissään olevaa terveydenhuollon tilastotietoa yhteiskunnallisesti hyödynnettäväksi.

Terveystalo raportoi toiminnastaan läpinäkyvästi ja pyrkii jatkuvasti kehittämään yhtiöraportointia sekä toimialan raportointikäytäntöjä ja lisäämään vertailukelpoisuutta alan toimijoiden välillä. Terveystalon viestinnän keskeiset periaatteet ovat suunnitelmällisyys, avoimuus, rehellisyys, tasapuolisuus ja aktiivisuus. Yhtiö viestii sille myönteisistä ja kielteisistä asioista johdonmukaisesti ja samanaikaisesti kaikille sidosryhmille. Terveystalo noudattaa viestinnässään yhtiön tiedonantopolitiikkaa, pörssi-yhtiöille ja osakeyhtiöille asetettuja säännöksiä ja ohjeita sekä hyviä markkinoinnin ja journalismin tapoja. Markkinoinnissa ja viestinnässä yhtiö on sitoutunut globaaleihin viestinnän eettisiin ohjeisiin, kuten Ateenan koodiin ja Lissabonin ohjeistoon sekä Terveystalonalueen vastuullisen liiketoiminnan periaatteisiin.

Asiakaskokemus

Yksityisenä terveystalouden tarjoajana Terveystalon tehtävä on luoda asiakkailleen terveysarvoa ja antaa vastinetta rahalle. Asiakastytyväisyyden mittaaminen on näin ollen ensiarvoisen tärkeää ja asiakastytyväisyyden lasku on keskeinen riski yrityksen liiketoiminnalle. Terveystalo kerää jatkuvasti asiakaspalautetta ja mittaa asiakastytyväisyyttä. Asiakaspalautetta hyödynnetään asiakaskokemuksen jatkuvassa kehittämisessä. Lisäksi yhtiö pyrkii edistämään potilaan ja hoitohenkilökunnan välistä vuorovaikutusta kouluttamalla henkilöstöä asiakaspalvelun ja viestinnän osa-alueilla sekä kehittämällä uusia potilasviestinnän kanavia. Asiakastytyväisyyttä mitataan Net Promoter Score -indeksillä (NPS).

Vuoden 2017 NPS-indeksi oli keskimäärin 66,9 prosenttia (70,6 prosenttia) koko Terveystalossa ja 88,3 prosenttia (88,9 prosenttia) sairaalapalveluissa.

Vastuu henkilöstöstä

Sosiaalisen vastuun merkittävät vaikutukset liittyvät henkilöstöön ja työoloihin, koska Terveystalo on suuri työnantaja.

Henkilöstöön ja työoloihin liittyviä vaikutuksia johdetaan Terveystalossa henkilöstöhallinnon strategisten linjausten ja Terveystalon henkilöstöpolitiikan mukaisesti. Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö on yhtiölle ensiarvoisen tärkeää, ja merkittävimmät riskit liittyvätkin puutteelliseen resursointiin sekä työsuhteisen henkilöstön ja ammatinharjoittajien sitouttamiseen.

Johtaminen, henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

Terveystalo toimii eettisten ohjeiden ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspolitiikan mukaisesti eikä syrji ketään sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskon

non, vakaumuksen, mielipiteiden, terveydentilan, vamman, sukupuolisen suuntautumisen tai muiden henkilökohtaisten syiden tai olosuhteiden perusteella. Terveystalo ei hyväksy häirintää tai epäasiallista käyttäytymistä työyhteisössään. Yhtiö tarjoaa kaikille yhtäläisen mahdollisuuden työllistyä, tehdä työtä, edetä urallaan ja kehittyä. Terveystalo panostaa henkilöstön osaamisen sekä johtamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Henkilöstöä kannustetaan kehittämään osaamistaan koko työuran ajan.

Työn sujuvuuden ja hyvän esimiestyön perustana ovat selkeät tavoitteet työssä. Vuoden 2017 henkilöstötutkimuksen mukaan terveystalolaisista 96,7 prosenttia (97,7 prosenttia) kokee, että tavoitteet ovat ymmärrettäviä ja 93,6 prosenttia (94,5 prosenttia) kokee, että tehtäväkuva on selkeä. Henkilöstö tulee mielellään töihin, mikä kertoo henkilöstön hyvinvoinnista työssä. Esimiestyö on vahvistunut jatkuvasti, ja johtamisen kehittäminen on jatkosakin tärkeää. Oikeudenmukainen esimiestyö on hyvän esimiestyön kulmakivi. Terveystalolaisista 92 prosenttia (91,5 prosenttia) arvioi esimiestyön oikeudenmukaiseksi. Lisäksi 93 prosenttia (93,4 prosenttia) työsuhteisesta henkilöstöstä kokee, että työntekijöiden välillä vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki. Työntekijäkokemuksen kehittäminen on keskeisessä roolissa tulevina vuosina. Työntekijäkokemuksen konseptointi henkilöstön kanssa on alkanut loppusyksystä 2017. Työntekijäkokemus näkyy asiakas kohtaamisissa, ja onnistuminen asiakkaan näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää Terveystalolle.

Terveystalo varmistaa henkilöstön oikean osaamisen ja pätevyydet jo osana rekrytointiprosessia ja kiinnittää paljon huomiota perehdyttämiseen, jonka läpiviemisen dokumentointi on osa toimintaa. Yhtiö tarjoaa kattavasti koulutusta ammatillisen osaamisen täydentämiseen, Terveystalon prosesseihin ja järjestelmiin sekä johtamiseen liittyen. Henkilöstöllä on mahdollisuus erilaisiin urapolkuihin muun muassa lääketieteen ja tukipalveluiden asiantuntijatehtävissä sekä esimies- ja johtotehtävissä. Terveystalo kehittää henkilöstön osaamista systemaattisesti, muun muassa suunnittelemalla tulevan vuoden osaamistavoitteet kehityskeskustelun yhteydessä. Tulevia osaamistarpeita arvioidaan myös ammattiryhmäkohtaisten osaamisprofiilien avulla. Osaamisen kehittämiseksi järjestetään koulutuksia ja tuetaan toisilta oppimista. Suurin osa oppimisesta tapahtuu kuitenkin työssä, esimerkiksi jatkuvan kehittämisen hankkeiden kautta. Kehityskeskustelut ja käydyt koulutukset tallennetaan henkilötietojärjestelmään.

Vuonna 2017 uusien työntekijöiden dokumentoitu perehdytysprosentti oli 77 (81). Osaamisen kehittämiseen kannustetaan jatkuvasti; 96,3 prosenttia (97,8 prosenttia) kaikista työntekijöistä sanookin omaavansa tarvittavat tiedot ja taidot selviytyäkseen töistä ja tavoitteista. Vuonna 2017 Terveystalo järjesti 547 kpl keskitettyjä valtakunnallisia koulutuksia ja näiden lisäksi yksikökohtaisia, ulkoisia ja projektikohtaisia koulutuksia. 450 lääkäriä osallistui Terveystalon omille kolmipäiväisille Lääkäripäiville.

Yli 90 prosenttia terveystalolaisista kokee oman vireystilansa ja työkuuntensa hyväksi. Terveystalo kehittää hyvinvointia ja terveyttä työssä yhdessä työterveyden kanssa työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Terveystalo uudistaa systemaattisesti kattavaa henkilökunnan työterveyshuoltoa. Syksyllä 2017 otettiin käyttöön älykäs asiakasohjaus henkilöstön ohjaamiseksi nopeasti ja tehokkaasti oikean hoidon piiriin. Terveystalossa on vankka perusta varhaisen välittämisen toimintatavasta,

jota tukee sairauspoissaoloja seuraava Sirius-järjestelmä. Työkäyvyyden järjestelmällistä ja ratkaisukeskeistä johtamista kehitetään jatkuvasti. 2017 sairauspoissaoloprosentti oli 3,7 (3,7), joka on yhden prosenttiyksikön toimialan keskiarvoa alhaisempi.^(**) Vuonna 2017 Terveystalo oli sekä lääkäreiden että terveydenhuollon opiskelijoiden mielestä toimialan houkuttelevin työnantaja Mediutisten ja Universumin mukaan.

^(**) Elinkeinoelämän keskusliiton työaika- ja poissaolotiedustelu, Terveyspalvelualan keskiarvo 4,7 prosenttia

Ihmisoikeudet

Terveystalon omaan toimintaan ei liity välittömiä merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia. Tällaisia vaikutuksia voi kuitenkin liittyä välillisesti esimerkiksi toimitusketjuun ja ulkoistettuihin toimintoihin. Terveystalon ihmisoikeuksien johtamista kuvataan eettisissä ohjeissa. Terveystalo kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan ja edistää niiden toteutumista. Terveystalo ei käytä lapsityövoimaa. Yhtiö korostaa yhdenvertaisuutta ja pyrkii takaamaan työympäristön, jossa ei esiinny syrjintää eikä työpaikkakiusaamista. Yhtiölle kaikki työntekijät, työnhakijat, ammatinharjoittajat ja yhteistyökumppanit ovat tasa-arvoisia ja heitä kohdellaan tasa-arvoisina rotuun, ihonväriin, uskontoon, sukupuoleen, ikään, syntyperään, mahdolliseen vammaan tai haittaan, seksuaaliseen suuntautumiseen, siviilisäätyyn, palvelusvelvollisuuden suorittamistapaan, kansalaisuuteen tai muuhun lailla kiellettyyn tekijään katsomatta.

Hyväksikäyttö ja ahdistelu on kielletty. Terveystalossa ei saa esiintyä seksuaalista tai rotuun liittyvää tai minkään muun tyyppistä henkistä tai fyysistä ahdistelua. Palkka-asioissa yhtiö painottaa oikeudenmukaisuutta huomioimalla toimialan vähimmäispalkat sekä kulloisenkin markkina- ja kilpailutilanteen. Yhdistymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus ammatillisissa asioissa ovat tunnustettuja perusoikeuksia Suomessa, ja Terveystalon työntekijät voivat liittyä tai olla liittymättä ammatityhdistyksiin tai vastaaviin edunvalvontajärjestöihin. Yhtiö ei saa estää henkilöstönsä vapautta valita poliittisia näkemyksiään. Terveystalo ei yhtiönä osallistu poliittiseen toimintaan. Ihmisoikeuskysymykset eivät nousseet olennaisuusmäärittelyssä keskeiseksi teemaksi.

Ympäristövastuu

Terveystalo toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ympäristöön kohdistuvien haittavaikutusten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Kestävään kehitykseen kuuluu ympäristöhaittoja ehkäisevät toimintatavat, muun muassa sähkön ja veden kulutuksen alentaminen, jätemäärien vähentäminen ja asianmukainen jätteiden käsittely, laitteiden ja kalusteiden elinkaarimalli, ympäristöystävällinen matkustuspoliittikka, sähköisten asiointijärjestelmien ja teknologian hyödyntäminen sekä lääkahuollon ajanmukainen suunnittelu ja toteuttaminen. Keskeiset riskit liittyvät muun muassa ympäristölainsäädännön muutoksiin. Ympäristövastuuta johdetaan osana Terveystalon ympäristöpolitiikkaa ja -ohjelmaa vuosille 2017–2020, jonka toteutumaa seurataan määriteltyjen avainmittareiden kautta vuodesta 2018 alkaen. Mittareita ovat muun muassa energian kulutus, digitaalisten asiointipalvelujen käyttö, paperin kulutus sekä loppusijoitettava jätemäärä.

Vuoden 2017 aikana muun muassa paperin kokonaiskulutus kasvoi, pääosin vuoden aikana tehtyjen mittavien yritysintegraatioiden takia. Syksyllä käynnistettyjen digitaalisten asiointijärjestelmien ansiosta paperinkulutuksen odotetaan laskevan vuonna 2018. Loppuvuodesta 2017 työpaikkaselvityksistä noin 10 prosenttia ja työterveyden toimintasuunnitelmista 25 prosenttia allekirjoitettiin sähköisesti. Terveystalon asiakkaiden työterveys- ja hyvinvointisuunnitelmia eli Oma Suunnitelmia tehtiin digitaalisesti noin 70 000 kappaletta, mikä tulostinpaperin kulutuksessa vastaa 420 papeririisiä (210 000 kpl A4-paperiarkkia). Ympäristövastuun näkökulma ei noussut olennaisuusmäärittelytyössä keskeiseksi teemaksi.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Terveystalon korruption ja lahjonnan torjuntaa kuvataan eettisissä ohjeissa. Terveystalon henkilöstöön kuuluvat eivät saa antaa tai vastaanottaa mitään lahjoja, jotka vaikuttavat liiketoimintaan liittyviin päätöksiin tai joilla on huomattavaa henkilökohtaista nimellistä tai rahallista arvoa. Viranomaisten edustajille ei tarjota mitään sopimatonta taloudellista etuutta Terveystalon liiketoimien edistämiseksi tai konsernin muun edun ajamiseksi. Terveystalon omiin toimintoihin ja palveluihin ei yhtiön yleisen riskiarvioinnin perusteella liity merkittäviä korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä. Yhtiö noudattaa vastuullisia liiketoimintakäytäntöjä kaikilla toiminta-alueillaan. Vuoden 2017 aikana yhtiön tietoon ei tullut yhtään korruptioon tai lahjontaan liittyvää tapausta. Korruption ja lahjonnan torjunta ei noussut olennaisuusmäärittelytyössä olennaiseksi teemaksi.

Terveystalon riskienhallintajärjestelmää on kuvattu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.terveystalo.com/fi/Sijoittajat/Hallinto/Riskien-hallinta-ja-riskit/> ja vuosikertomuksen sivulla 30–31. Yhtiön hallinnointia on kuvattu Terveystalo Oyj:n selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Terveystalo Oyj

Hallitus

TILINPÄÄTÖS 2017

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

m€	Liite	1.1.-31.12.2017	Oikaistu 1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	4	689,5	547,0
Liiketoiminnan muut tuotot	5, 10	2,1	7,1
Materiaalit ja palvelut	6, 10	-324,3	-259,3
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7, 10	-189,5	-155,5
Poistot ja arvonalentumiset	8	-40,0	-39,3
Liiketoiminnan muut kulut	9, 10	-109,6	-70,4
Liikevoitto		28,2	29,6
Rahoitustuotot	11	0,1	1,9
Rahoituskulut	11	-24,2	-22,0
Rahoituskulut - netto		-24,1	-20,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		-0,2	-
Voitto ennen veroja		3,9	9,5
Tuloverot	12	3,3	3,2
Tilikauden voitto		7,2	12,7
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		7,2	12,6
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,1
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroissa ^(*)			
Laimentamaton		0,06	0,11
Laimennettu		0,06	0,11

^(*) Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

m€	1.1.-31.12.2017	Oikaistu 1.1.-31.12.2016
Tilikauden voitto	7,2	12,7
Tilikauden laaja tulos yhteensä	7,2	12,7
Jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	7,2	12,6
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1

Liitteet ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNITASE

m€	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	92,1	65,5
Liikearvo	15, 16	583,3	449,1
Muut aineettomat hyödykkeet	15	109,2	113,9
Sijoituskiinteistöt	17	0,6	0,6
Osuudet osakkuusyrietyksissä	18	0,3	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	20	1,2	1,7
Muut saamiset	22	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset	12	7,4	6,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		794,1	636,8
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		5,2	4,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	70,0	53,7
Rahavarat	23	33,0	39,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		108,2	97,3
VARAT YHTEENSÄ		902,3	734,1

m€	Liite	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		0,1	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		525,9	308,0
Kertyneet voittovarot		-68,8	-76,2
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,1	0,4
Oma pääoma yhteensä		457,3	232,3
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	21, 25	270,2	315,7
Laskennalliset verovelat	12	24,1	25,0
Varaukset	27	6,6	4,5
Muut velat		6,3	29,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		307,2	374,7
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	27	1,4	0,7
Ostovelat ja muut velat	26	117,1	94,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,1	0,0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	21	19,2	31,5
Lyhytaikaiset velat yhteensä		137,8	127,1
VELAT YHTEENSÄ		445,0	501,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		902,3	734,1

Liitteet ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

m€	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto/ tappio ennen veroja		3,9	9,5
Oikaisut			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa			
Poistot ja arvonalentumiset		40,0	39,3
Varausten muutos		-0,8	2,8
Muut oikaisut, joihin ei liity maksutapahtumaa		1,1	-0,3
Käyttöomaisuuden ja tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot / -tappiot		-0,2	-4,7
Rahoitustuotot ja -kulut		24,1	20,1
Käyttöpääoman muutokset			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		1,0	-5,4
Vaihto-omaisuuden muutos		0,0	0,3
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		1,3	3,6
Saadut korot		0,1	0,1
Maksetut verot		-0,6	-0,6
Liiketoiminnan rahavirta		70,0	64,7
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-81,6	-4,7
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-11,4	-7,9
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-5,1	-3,8
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla		-	4,8
Myytävikissä olevien sijoitusten myynti		0,1	1,8
Tuotot liiketoimintakaupoista		1,1	-
Kulut liiketoimintakaupoista		-0,7	-1,0
Vastattavaksi otettujen lainojen takaisinmaksu		-5,1	-0,3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		-	2,2
Saadut osingot		0,0	0,0
Investointien rahavirta		-102,7	-9,0
Rahoituksen rahavirta			
Maksullinen osakeanti		100,0	-
Vastikkeeton sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon		25,0	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	25	297,8	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	25	-344,9	-14,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot	25	20,0	25,4
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	25	-31,6	-14,9
Rahoitusleasingvelkojen maksut	25	-14,6	-6,0
Osamaksuvelkojen takaisinmaksut	25	-9,4	-2,1
Maksetut korot		-15,5	-21,3
Hankitut määräysvallattomien omistajien osuudet		-0,3	-0,2
Rahoituksen rahavirta		26,5	-33,2
Rahavarojen muutos		-6,1	22,5
Rahavarat tilikauden alussa		39,1	16,6
Rahavarat tilikauden lopussa		33,0	39,1

Liitteet ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

m€	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017		0,0	308,0	-76,2	231,8	0,4	232,3
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto		-	-	7,2	7,2	0,0	7,2
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakepääoman korotus	24	0,1	-0,1	-	-	-	-
Suunnattu osakeanti	24	-	93,9	-	93,9	-	93,9
Vastikkeeton oman pääoman ehtoinen sijoitus	24	-	25,0	-	25,0	-	25,0
Osakeanti	24	-	100,0	-	100,0	-	100,0
Osakeannin transaktiomenot verovaikutuksella oikaistuna		-	-0,9	-	-0,9	-	-0,9
Osakeperusteiset maksut, henkilöstöanti	19	-	-	0,2	0,2	-	0,2
Tapahtumat määräysvallattomien omistajien kanssa							
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa		-	-	-	-	-0,4	-0,4
Oma pääoma 31.12.2017		0,1	525,9	-68,8	457,2	0,1	457,3

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

m€	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016		0,0	308,0	-88,7	219,3	1,1	220,4
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto		-	-	12,6	12,6	0,1	12,7
Tapahtumat määräysvallattomien omistajien kanssa							
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa		-	-	-	-	-0,8	-0,8
Muut oikaisut		-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Oma pääoma 31.12.2016		0,0	308,0	-76,2	231,8	0,4	232,3

Liitteet ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

1. KONSERNIN PERUSTIEDOT

Terveystalo Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Konsernin emoyhtiö terveystalo Oyj on noteerattu Nasdaq Helsingissä. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.terveystalo.com, osoitteesta Terveystalo Oyj / Konserniviestintä, Jaakonkatu 3, 00100 Helsinki tai sähköpostitse osoitteesta investors@terveystalo.com.

Terveystalo on yksi Suomen johtavista yksityisistä terveyspalveluiden tarjoajista. Yhtiö tarjoaa yleislääketieteen, työterveyden ja erikoissairaanhoidon palveluja, diagnostiikkapalveluja, päiväkirurgiaa, suunterveyden palveluja ja muita täydentäviä terveyspalveluja yritys- ja yksityisasiakkaille sekä julkisen sektorin asiakkaille. Valtakunnalliseen verkostoon kuuluu noin 180 toimipaikkaa (joista 18 lääkärikeskus-sairaalaa) noin 100 paikkakunnalla.

Terveystalo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 28.2.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

2.1 Laatimisperusta

Terveystalon konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC -tulkintoja. terveystalo-konserni on lisäksi soveltanut uutta IFRS 15 standardia Myyntituotot asiakassopimuksista ennen sen pakollista soveltamisajankohtaa. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS säännöksiä täydentävien kirjanpito ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

2.2 Uuden ja uudistetun IFRS normiston soveltaminen

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Terveystalo-konserni on ottanut käyttöön uuden IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*-standardin tilikaudella 2017, ennen sen pakollista soveltamisajankohtaa. Uusi standardi korvaa aiemman IFRS-standardeihin ja tulkintoihin sisältyvän tuloutusta koskevan sääntelyn. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen mallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kir-

jaamisesta ja määrittää muun muassa mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Standardin mukaan myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Tarkemmat tiedot konsernin myyntituotoista ja IFRS 15 standardin käyttöönoton vaikutuksista on esitetty liitetiedossa 4 *Liikevaihdon jakautuminen* ja tiedot konsernin tuloutusperiaatteista on esitetty alempana konsernin laatimisperiaatteiden kohdassa 2.15 *Tuloutusperiaatteet*.

Lisäksi terveystalo-konserni on noudattanut vuoden 2017 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- Muutos IAS 7:ään *Rahavirtalaskelmat – Disclosure Initiative* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavaikutteisten ja ei rahavirtavaikutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutoksen mukaiset liitetiedot on esitetty liitetiedossa 25 *Rahoitusvelat*.
- Muutos IAS 12:een *Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassaolo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 12:een^(*), *Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskokoelma 2014–2016 (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta terveystalon konsernitilinpäätökseen.

^(*) Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Terveystalo-konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39 standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettua luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten

määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Uudella standardilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17-standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpito-käsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpito-käsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

Terveystalo on aloittanut alustavan arvioinnin IFRS 16-standardin vaikutuksista konsernitilinpäätökseen. Huomattavin havaittu vaikutus on, että konserni kirjaa taseeseen uusia varoja ja velkoja, jotka ovat pääosin nykyisten muiden vuokrasopimusten sisältämiä toimitiloja. Lisäksi kyseisiin vuokrasopimuksiin liittyvien kulujen luonne muuttuu IFRS 16:n korvattaessa vuokratulon käyttöomaisuuserän poistoilla ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvalle korkokululle, joka raportoidaan osana rahoituskuluja. Terveystalo ei ole vielä määrittänyt IFRS 16-standardin käyttöönoton kvantitatiivisia vaikutuksia tilinpäätökseen, mutta tekee tarkemman arvion standardin vaikutuksista seuraavien 12 kuukauden aikana. Siirtymätavasta ei ole vielä tehty päätöstä.

- Muutokset IFRS 2:een *Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen* (*) (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät tietyntyyppisten järjestelyjen kirjanpito-käsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-alueella: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Terveystalo huomioi muutokset soveltaessaan IFRS 2 -standardia osakeperusteisten kannustinjärjestelmien käyttöönoton yhteydessä. Standardi tulee konsernissa sovellettavaksi 1.1.2018 alkavalla tilikaudella.
- Muutokset IAS 40:ään – *Sijoituskiinteistöjen siirrot* (*) (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että johdon aikomusten muuttuminen ei yksinään osoita sijoituskiinteistön käyttötarkoituksen muuttumista. Käyttötarkoituksen muutosta osoittavat esimerkit standardissa on myös muutettu niin, että ne viittaavat myös rakenteilla olevaan kiinteistöön samoin kuin valmiiseen kiinteistöön. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskoelma 2014–2016 (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan

kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja. Muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.

- IFRIC 23 *Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus* (*) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää kirjanpito-käsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän ratkaisun. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 9:ään *Prepayment Features with Negative Compensation* (*) (Alustava suomenkielinen otsikko: *Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen kompensatio*) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintamenuun. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 28:aan *Long-term Interests in Associates and Joint Ventures* (*) (alustava suomenkielinen otsikko: *Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä*) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että sellaisiin pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka muodostavat osan nettosijoituksesta osakkuus- tai yhteisyritykseen, sovelletaan IFRS 9 -standardia. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- *Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin**, muutoskoelma 2015–2017 (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 ja IAS 23 -standardeja. Muutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.

2.3 Johdon harkintaa edellyttävät laitimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä vallitsevista olosuhteista, aikaisempiin kokemuksiin ja oletuksiin tulevista tapahtumista, liittyen muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. On kuitenkin mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laitimisperiaatteiden soveltamisessa erityisesti silloin, kun voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- ja esittämistapoja.

Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia, tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Seuraavassa on esitetty tärkeimmät kohteet, joissa johdon harkintaa on käytetty:

Aineettomat hyödykkeet yrityshankintojen yhteydessä

IFRS 3 edellyttää hankkijaa kirjaamaan aineettomat hyödykkeet erillään liikearvosta tiettyjen kriteerien täytyessä. Erillään kirjattavien aineettomien hyödykkeiden kirjaaminen käypään arvoon edellyttää johdon arviota tulevasta kassavirroista. Johto on mahdollisuuksien mukaan käyttänyt saatavilla olevia markkinatietoja käypien arvojen määrittämiseksi. Jos markkinatietoja ei ole saatavilla, perustuvat arvostukset historialliseen tuottoon ja sen aiottuun käyttöön liiketoiminnassa. Arvostukset perustuvat diskontattuihin kassavirtoihin ja arvioituihin luovutus- tai jälleenhankintahintoihin, ja arvostaminen edellyttää johdon arviota omaisuususerien tulevasta käytöstä ja vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset yhtiön tulevassa liiketoiminnassa saattavat aiheuttaa muutoksia arvostukseen.

Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Lisäksi konsernissa käydään läpi vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdolliset viitteet aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista.

Ehdollisten kauppahintojen arvostaminen

Johto tekee harkintaan perustuvia päätöksiä ja arvioita määrittäessään yrityskauppoihin liittyvien ehdollisten kauppahintojen arvostusta. Harkintaa käytetään erityisesti odotettujen maksujen määrää arvioitaessa ja ne perustuvat tulevaisuuden tuottoihin liittyviin mahdollisiin skenaarioihin, eri skenaarioiden mukaisesti maksettaviin määriin ja kunkin skenaarion kannattavuuteen.

Vuokrasopimusten luokittelu rahoitus-leasing- ja muiksi vuokrasopimuksiksi

Johto tekee harkintaan perustuvia päätöksiä ja arvioita määrittäessään, milloin vuokrattujen omaisuususerien omistamiselle ominaiset merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet olennaisilta osin konsernille.

Arvonalentumistestaus

Konserni testaa liikearvon vähintään vuosittain mahdollista arvonalentumista varten. Konsernilla ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevan rahamäärän arvioiminen perustuu käyttöarvoon perustuviin laskelmiin. Näiden laskelmien laatiminen vaatii arvioiden käyttämistä. Vaikka johdon näkemyksen mukaan käytetyt oletukset ovat asianmukaisia, saattavat arvioidut kerrytettävissä olevat rahamäärät poiketa tulevaisuudessa toteutuvista rahamääristä.

Liitetiedossa 16 *Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvonalentumistestaus* on kerrottu arvonalentumistestauksesta tarkemmin.

Varaukset

Merkittävimmät varaukset taseessa liittyvät tyhjiillään oleviin vuokratiloihin ja muihin tappiollisiin sopimuksiin sekä joihinkin vuokratiloihin kohdistuviin ennallistamisvastuisiin. Johdon harkinta liittyy lähinnä arvioitujen tappioiden määrään.

2.4 Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Terveystalo Oyj ja kaikki sen omistamat tytäryhtiöt, joissa sillä on yli 50 % äänimäärästä tai yhtiöt, joissa sillä muutoin on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä määräysvallan päättymiseen saakka.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamennettelmää käyttäen. Tytäryhtiön hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat sekä ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien nettovarojen taseeseen merkityistä määristä.

Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Ne kirjataan yleensä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen.

Jos liiketoimintojen yhdistäminen tapahtuu vaiheittain, hankkijaosapuolella hankinnan kohteessa aiemmin ollut omistusosuus arvostetaan hankinta-ajankohtana käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Jos vastike on pienempi kuin hankitun tytäryhtiön nettovarallisuuden käypä arvo, negatiivinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot sekä konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan. Tytäryhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia laatimisperiaatteita.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina – toisin sanoen liiketoimina omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa. Maksetun vastikkeen käyvän arvon ja tytäryhtiön nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernilla ei ole sellaisia tytäryhtiöitä, joissa olisi Terveystalo-konsernin kannalta olennainen määräysvallattomien omistajien osuus.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Ne arvostetaan alun perin hankintamenuon, joka sisältää hankintaan liittyvät menot. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiöiden velvoitteiden täyttämiseen.

Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyhtiöiden välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyhtiösijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista esitetään omana eränään rahoituserien jälkeen. Osakkuusyhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Jokaisen raportointikauden lopussa arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyhtiöön tehdyn sijoituksen arvo on alentunut. Jos tällaista näyttöä on, arvonalentumistappio määritetään osakkuusyhtiöstä kerrytettävissä olevan rahamäärän ja sen kirjanpitoarvon välisenä erotuksena ja kirjataan arvonalentumistappiona tulosvaikutteisesti.

Jos omistusosuus osakkuusyhtiössä vähenee, mutta huomattava vaikutusvalta säilyy, vain suhteellinen osuus aiemmin laajan tuloksen eriin kirjatuista määristä ja sijoituksen arvosta konsernitilinpäätöksessä kirjataan tulosvaikutteisesti osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt

Asunto-osakeyhtiöt ja keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen tytäryrityksinä hankintamenetelmällä, kun konsernilla on yhtiöistä määräysvalta.

Sellaiset keskinäiset kiinteistöyhtiöt, joissa Terveystalo-konsernilla ja toisilla osapuolilla on sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, yhdistellään yhteisinä toimintoina. Konsernitilinpäätös sisältää osuuden Terveystalon yhteisten toimintojen tuotoista, kuluista ja muun laajan tuloksen eristä sekä varoista ja veloista siitä päivästä lähtien, jona yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka, kun se päättyy.

Toimitilakiinteistöt poistetaan tasapoistoina käyttäen 40 vuoden poistoaikaa.

Osakehuoneistot, joita ei käytetä omassa toiminnassa, on lähtökohtaisesti käsitelty sijoituskiinteistöinä.

2.5 Ulkomaanrahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttuuta. Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Konsernilla ei ole ollut tilikauden aikana merkittäviä ulkomaanrahan määräisiä liiketoimia eikä konsernissa ole tilinpäätöspäivänä olennaisia ulkomaanrahan määräisiä monetaarisia tai ei monetaarisia tase-eriä.

2.6 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:	
Magneettikuvauslaitteet	10 vuotta
Rakennukset	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	2–7 vuotta
Toimitilojen peruseränmenot	2–10 vuotta

Toimitilakiinteistöt poistetaan tasapoistoina 40 vuoden poistoajalla.

Yhtiön rahoitusleasingosimuksilla hankkimat koneet, laitteet ja muut aineelliset hyödykkeet on aktivoitu taseeseen ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan tai sitä lyhemmän vuokraajan kuluessa. Poistoajat ovat 2–6 vuotta.

Myynti- ja takaisinvuokraussopimuksilla vuokratut toimitilat sekä muut rahoitusleasingeiksi luokitellut toimitilavuokrasopimukset on aktivoitu taseeseen vähimmäisvuokrien nykyarvolla ja poistetaan sopimuksen voimassaoloaikana. Poistoajat ovat 8–15 vuotta.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyy myös taideteoksia, joista ei kirjata poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksesta syntyvät myyntivoitot tai -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Hyödykkeiden huoltomenoja ei sisällytetä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoon. Magneettikuvaslaitteiden osia joudutaan korvaamaan uusilla ja konserni sisällyttää tällaiset osan uudistamisesta aiheutuvat kustannukset erillisenä aktivoitavaan erään.

Hyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa arvioidaan jokaisen tilikauden lopussa.

2.7 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alun perin hankintamenoon ja ne poistetaan tasapoistoin käyttäen 40 vuoden poistoaikaa.

2.8 Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Luovutusten yhteydessä luovutusvoittoon tai -tappioon sisältyy luovutettavaan yksikköön liittynyt liikearvon kirjanpitoarvo.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät hankittuja ohjelmistoja ja lisenssejä sekä hankittujen yhtiöiden asiakassuhteita ja tavaramerkkejä. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Yrityskaupoissa hankitut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan hankinta-ajankohtana erillään liikearvosta, jos hyödykkeet täyttävät varojen määritelmän, ovat erotettavissa tai pohjautuvat sopimukseen tai muihin laillisiin oikeuksiin.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Konsernissa ei ole taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä.

Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3-5 vuotta
Tietokoneohjelmistot	5 vuotta
Asiakassopimukset ja niihin liittyvät asiakassuhteet	3-7 vuotta
Tavaramerkit	20 vuotta

tai lyhyempi taloudellinen vaikutusaika

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Kehittämismenot, jotka täyttävät aktivointikriteerit kirjataan taseeseen kehittämismenoihin. Menot, jotka eivät täytä aktivointikriteereitä, kirjataan kuluksi. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3-5 vuotta.

2.9 Arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat omaisuuserät

Konserni arvioi jokaisen raportointikauden lopussa, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta sekä keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan yhteisiä resursseja käyttävien maantieteellisten alueiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena oleva omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalennusta ei peruuteta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat

Konserni arvioi jokaisen raportointikauden lopussa, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli myytävissä olevan osakesijoituksen käypä arvo on alittanut hankintamenon merkittävässä määrin, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Arvon alentumistappio kirjataan tällöin välittömästi tuloslaskelmaan.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisenä. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen merkittävä viivästyminen ovat näyttöjä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjatavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen vastaisten rahavirtojen erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

2.10 Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Rahoitusleasingopimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Sopimusten määrittely vuokrasopimuksiksi perustuu järjestelyn sisältöön ja tarkemmin siihen, riippuuko järjestelyn toteuttaminen tietystä hyödykkeestä ja siirtääkö järjestely oikeuden käyttää tätä hyödykettä.

2.11 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon. Käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla julkisten hintanoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Terveystalo-konsernilla ei ollut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja tilikausilla 2016 ja 2017.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno ja ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitkä alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja sijoituksia. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintameno vähennettynä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin toiselle osapuolelle.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon. Ne merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin ja ne on esitetty netotettuna, sillä konsernilla on sopimukseen perustuva laillinen kuittausoikeus suorittaa tai muutoin eliminoida velkojalle suoritettava määrä kokonaan tai osaksi.

Konsernin rahoitusvelkojen jaottelun osalta ks. liitetieto 25 *Rahoitusvelat*.

2.12 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä (first in, first out). Nettorealisointiarvo on tarvikkeiden hankintameno vähennettynä mahdollisella arvonalentumistappiolla.

2.13 Työsuhde-etuudet

Eläkeveloitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi. Konsernin henkilökunnan eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty kokonaan maksupohjaisena järjestelyynä. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä yritys maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yrityksellä ei ole laillista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksuihin, mikäli vakuutusyhtiöllä ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia etuuksia. Maksupohjaisiin järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset palkkiojärjestelmät arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjaksolle. Vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan tai velkoihin siltä osin kun kyseessä on rahana maksettava etuus.

Myöntämishetkellä määritelty kulu perustuu konsernin arvioon siitä osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Arviota tarkistetaan jokaisen raportointikauden lopussa ja alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus kirjataan tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tai velkoihin tehdään vastaava oikaisu. Osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuna kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakepalkkiojärjestelmästä ei ole aiheutunut kuluja vuodelle 2017.

Henkilöstöanti

Terveystalo Oyj:n listautumisannin yhteydessä henkilöstölle tarjottiin mahdollisuus merkitä yhtiön osakkeita kymmenen prosenttia yleisö- ja instituutioannin merkintähintaa alhaisemmalla hinnalla. Henkilöstöanti on käsitelty IFRS 2:n mukaisena järjestelyynä. Merkitsijöiden maksama merkintähinta on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, ja yhtiön merkitsijöille myöntämä alennus on jaksotettu 180 päivän myynti- ja luovutusrajoitusajalle kuluksi ja kertyneisiin voittovaroihin. Henkilöstöannista kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 19 *Osakeperusteiset maksut*.

2.14 Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, maksuvel-

voitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltain kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Toimitilojen vuokrasopimuksista muodostuu tappiollisia, mikäli vuokratila jää tyhjäksi tai se vuokrataan edelleen maksettua vuokraa alemmalla vuokralla. Tyhjen vuokratilojen arvioidusta tappiosta jäljellä olevalta vuokratilakaudelta sekä edelleen vuokrausta tiloista syntyvistä tappioista kirjataan varaus. Varaus kirjataan myös muista sopimuksista silloin, kun sopimuksen mukaisten veloitteiden täyttäminen aiheuttaa väistämättä menoja, jotka ylittävät sopimuksesta odotettavissa olevan taloudellisen hyödyn.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt ehdollinen veloitte, joka varmistuu, kun konsernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapahtuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva veloitte, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliset velat esitetään liitetiedoissa.

2.15 Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto tavaroiden ja palveluiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta on siirtynyt ostajalle. Terveystalo-konsernin liikevaihto koostuu pääasiallisesti työterveyspalvelujen tuottamisesta, lääkäriasema- ja sairaalatoiminnoista, suunterveyspalveluista sekä diagnostiikkapalvelujen myynnistä. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Pitkäaikaisten asiakassopimusten osalta myyntituotot tuloutetaan lähtökohtaisesti ajan kuluessa sopimuskauden aikana, jolloin asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa palvelusta saamaansa hyötyä Terveystalon tuottaessa palvelua. Myyntituotot kirjataan siihen määrään asti, johon Terveystalo-konserni odottaa olevansa oikeutettu huomioiden asiakassopimusten ehdot ja liiketoimintakäytännöt. Yksityisten ammatinharjoittajien osalta Terveystalo toimii päämiehenä ja kirjaa suoriteperusteiset myyntituotot bruttoperusteisesti liikevaihtoon sekä palveluiden hankinnasta aiheutuneet kulut materiaalit ja palvelut -erään.

Kirjattavat myyntituotot vastaavat tarkasteluhetken mennessä Terveystalon tuottaman palvelun arvoa asiakkaalle. Terveystalo-konsernille ei ole syntynyt asiakassopimusten saamisesta aiheutuneita menoja, jotka aktivoitaisiin omaisuuseräksi. Asiakassopimukset eivät sisällä merkittäviä rahoituskomponentteja.

Terveystalo-konserni on ottanut käyttöön uuden IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin tilikaudella 2017 ennen sen pakollista soveltamisajankohtaa. Uuden IFRS 15 standardin soveltamiseen liittyen konserni on tarkentanut tuloutusperiaatteitaan ja vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Tarkemmat tiedot IFRS 15-standardin käyttöönoton vaikutuksista on esitetty liitetiedossa 4 *Liikevaihdon jakautuminen*.

2.16 Segmentti-informaatio

Terveystalo-konsernin liiketoiminta on jaettu viiteen maantieteelliseen alueeseen, jotka ovat konsernin toimintasegmenttejä: Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa, Läntinen, Keskinen, Itäinen ja Pohjoinen. Aluerakenteen lisäksi konsernifunktioihin kuuluvat talous ja hallinto, henkilöstöjohtaminen ja lakiasiat, IT, viestintä, markkinointi ja sijoittajasuhteet, liiketoiminnan kehitys ja digitalisaatio, sekä lääketieteellinen laatu ja palvelujohto. Kannattavuuden seuranta perustuu ensisijaisesti maantieteellisiin alueisiin ja Terveystalo esittää konsernin toimintasegmentit yhtenä raportoitavana segmenttinä IFRS 8 -standardin yhdistämiskriteerien perusteella, sillä kaikilla alueilla tarjotaan samoja palveluita, asiakastyypit ovat samankaltaisia kaikilla alueilla, palveluiden tarjoamiseen käytettävät menetelmät ovat samankaltaisia ja sääntely-ympäristö sekä liiketoimintaan liittyvät riskit ovat samat kaikilla alueilla. Terveystalon ylin operatiivinen päätöksentekijä on toimitusjohtaja. Terveystalo toimii pääosin Suomessa eikä sillä ole IFRS 8:n määritelmän mukaisia merkittäviä asiakkaita.

2.17 Julkiset avustukset

Julkiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, mikäli ne ovat muita kuin omaisuuseriin liittyviä avustuksia. Avustukset kirjataan, kun on kohtuullisen varmaa, että avustukset tullaan saamaan ja niihin liittyvät ehdot täyttyvät.

2.18 Liikevoitto

IAS 1 (Tilinpäätöksen esittäminen) ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: Liikevoitto saadaan lisäämällä liikevaihtoon muut liiketoiminnan tuotot, vähentämällä siitä materiaalit ja palvelut, työsuhte etuuksiin liittyvät kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumiset sekä muut liiketoiminnan kulut.

2.19 Liikevoiton oikaisut

Konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 10 *Liikevoiton oikaisut* esitetyt oikaisut sisältävät tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategiaan projekteihin, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

2.20 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Yhtiöllä ei ole oman pääoman ehtoisia instrumentteja tai järjestelyjä, joilla olisi osakekohtaisen tuloksen laskentaan liittyvää laimennusvaikutusta.

2.21 Tuloverot

Tuloverot sisältävät pääasiassa tilikauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennalliset verot. Suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tilikauden verosaamiset ja -velat kirjataan määrään, joka odotetaan saatavan tai suoritettavan veronsaa-

jalle, käyttäen niitä verokantoja ja lakeja, joista on säädetty tilinpäätöspäivään mennessä. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka, eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verot liittyvät pääosin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin sekä aktivoitujen asiassuhteiden ja tavaramerkkien kirjanpitoarvon ja verotusarvon välisiin eroihin, sekä varauksiin, jotka on tehty pääasiassa tappiollisiin sopimuksiin ja tyhjiillä oleviin vuokratiloihin liittyen.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kun on olemassa vakuuttavaa näyttöä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan vahvistetut tappiot voidaan hyödyntää ja tappioiden käyttämistä pidetään todennäköisenä.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja.

3. LIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Tilikausi 1.1.–31.12.2017

Tilikauden 2017 aikana konserni on tehnyt useita yrityshankintoja. Kaksi suurinta hankintaa on esitetty erillään ja muut pienemmät hankinnat on esitetty yhdessä.

Diacor terveyspalvelut Oy konsernin hankinta

24.3.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 %:a Diacor terveyspalvelut Oy:n (Diacor) osakekannasta. Osana hankintaa konserni sai määräysvallan yhtiössä Eloni Oy, joka on Diacor terveyspalvelut Oy:n tytäryhtiö. Hankinta vahvistaa Terveystalon asemaa yhtenä johtavana terveyspalveluiden tarjoajana erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Turun alueella. Hankittujen yhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty Terveystalon konsernitiilinpäätökseen maaliskuun lopusta 2017 lähtien.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Tase on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

LUOVUTETTU VASTIKE

m€	
Käteisvarat	19,8
Osakkeet	93,9
Luovutettu vastike yhteensä	113,7

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVAKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

m€	
Rahavarat	5,7
Aineettomat hyödykkeet	7,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12,7
Laskennalliset verosaamiset	0,4
Vaihto-omaisuus	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15,9
Ostovelat ja muut velat	-16,0
Varaukset	-0,0
Laskennalliset verovelat	-1,7
Korolliset velat	-13,5
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	12,0
Liikearvo	101,7

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut asiakkuuksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Asiakassuhteiden käyvät arvot ovat alustavia. Hankinnasta syntyi 101,7 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin, joiden odotetaan syntyvän kun hankitut liiketoiminnot integroidaan Terveystaloon. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 15,9 miljoonaa euroa, eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä. Konserni on kirjannut yhteensä 2,5 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelmaan liiketoiminnan muut kulut -erään. Liiketoimintojen hankinnan myötä kaudelle 2017 kirjattu liikevaihto on 83,4 miljoonaa euroa ja tulos -0,0 miljoonaa euroa. Johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi vuonna 2017 ollut 724,1 miljoonaa euroa ja tulos 8,3 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2017 alkaen. Kaupan yhteydessä Terveystalo on antanut tiettyjä sitoumuksia, jotka rinnastuvat ehdolli-

seen kauppahintaan. Johdon arvion mukaan näiden toteutumista pidetään epätodennäköisenä.

Porin Lääkäritalo Oy konsernin hankinta

2.1.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 %:a Porin Lääkäritalo Oy:n ("Pori") osakekannasta. Osana hankintaa konserni sai määräysvallan tytäryhtiöissä Koy Porin Linnankulma, Curia Oy ja Porin Lääkärikeskus Oy. Porin Lääkärikeskus omistaa 7,79 %:a Porin Lääkäritalon osakkeista. Hankinta vahvistaa Terveystalon asemaa yhtenä johtavana terveyspalveluiden tarjoajana Porin alueella. Hankittujen yhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty Terveystalon konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Tase on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

LUOVUTETTU VASTIKE

m€	
Käteisvarat	43,4
Luovutettu vastike yhteensä	43,4

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVAKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

m€	
Rahavarat	2,3
Aineettomat hyödykkeet	2,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,4
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,6
Ostovelat ja muut velat	-2,4
Varaukset	-0,0
Laskennalliset verovelat	-0,4
Korolliset velat	-2,1
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	12,5
Liikearvo	30,9

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut asiakkuuksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Hankinnasta syntyi 30,9 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen. Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 1,6 miljoonaa euroa, eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä. Konserni on kirjannut

yhteensä 0,8 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelmaan liiketoiminnan muut kulut -erään. Hankintaan liittyen vuonna 2017 on kirjattu liikevaihtoa 22,6 miljoonaa euroa ja voittoa 1,1 miljoonaa euroa.

Muut liiketoimintojen yhdistämiset

31.3.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 %:a Ky Läkkitorin Hammaslääkäriaseman osakekannasta. Hankittu tytäryhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien.

19.4.2017 Suomen Terveystalo Oy hankki hammaslääkäri liiketoiminnan Data Plaza Oy:ltä liiketoimintakaupalla.

2.5.2017 Suomen Terveystalo Oy hankki hammaslääkäri liiketoiminnan Crossdental Oy:ltä liiketoimintakaupalla. Toteutunut kauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahinnan osuuden, mikä on hankinnan yhteydessä käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo hankintahetkellä oli 0,3 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu vuosien 2018–2020 myyntiin.

30.11.2017 Suomen Terveystalo Oy hankki tuki- ja liikuntaelinsairauksien liiketoiminnan City Akuutti Oy:ltä liiketoimintakaupalla. Toteutunut kauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahinnan osuuden, mikä on hankinnan yhteydessä käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo hankintahetkellä oli 0,1 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu vuosien 2018–2019 myyntiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Nettovarat on oikaistu olennaisilta osin vastaamaan Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteita.

LUOVUTETTU VASTIKE

m€	
Käteisvarat	1,6
Ehdollinen vastike	0,4
Luovutettu vastike yhteensä	1,9

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVAKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

m€	
Rahavarat	0,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,7
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0
Ostovelat ja muut velat	-0,4
Korolliset velat	-0,5
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	0,1
Liikearvo	1,9

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Hankinnasta syntyi 1,9 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoinen siltä osin, kun se liittyy liiketoimintakauppoihin. Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 0,04 miljoonaa euroa eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä. Konserni on kirjannut yhteensä 0,02 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelmaan liiketoiminnan muut kulut -erään. Hankintoihin liittyen vuonna 2017 on kirjattu liikevaihtoa 2,6 miljoonaa euroa ja voittoa 0,2 miljoonaa euroa. Johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi vuonna 2017 ollut 690,6 miljoonaa euroa ja voitto 7,3 miljoonaa euroa, jos kyseiset muut liiketoimintojen hankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2017 alkaen.

Tilikausi 1.1.–31.12.2016

Tilikauden 2016 aikana konserni teki useita yrityshankintoja. Niistä suurin hankinta on esitetty erillään ja muut pienemmät yrityshankinnat on esitetty yhdessä.

Tampereen Hammaslääkäriasema Oy:n hankinta

Terveystalo Healthcare Oy hankki Tampereen Hammaslääkäriasema Oy:n koko osakekannan 29.4.2016. Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien.

Hankintamenolaskelma perustuu yhtiöiden laatimaan hankintatietoa lähinnä olevan kauden taseeseen, joka on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo.

LUOVUTETTU VASTIKE

m€	
Käteisvarat	1,8
Luovutettu vastike yhteensä	1,8

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVAKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

m€	
Rahavarat	0,1
Aineettomat hyödykkeet	0,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,5
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,1
Ostovelat ja muut velat	-1,2
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	-0,1
Liikearvo	1,9

Hankinnasta syntyi 1,9 miljoonan euron liikearvo, joka perustuu yhtiöiden hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin ja henkilökunnan osaamiseen. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo oli 0,08 miljoonaa euroa eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni on kirjannut yhteensä 0,06 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelmaan liiketoiminnan muut kulut -erään.

Edellä kuvatun Liiketoimintojen hankinnan myötä tilikaudelle 2016 kirjattu liikevaihto oli 2,5 miljoonaa euroa ja tulos 0,2 miljoonaa euroa.

Konsernin liikevaihto olisi vuonna 2016 ollut 548,2 miljoonaa euroa ja tulos 12,8 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2016 alkaen.

Muut liiketoimintojen yhdistämiset

Terveystalo Healthcare Oy hankki Bitewell Oy:n koko osakekannan 29.1.2016. Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien. Toteutunut kauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahinnan osuuden, mikä on hankinnan yhteydessä

käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo on 0,2 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu vuosien 2017–2018 myyntiin.

Suomen Terveystalo Oy hankki Hammasklinikka Dent Oy:n hammashoitopalveluliiketoiminnan liiketoimintakaupalla 7.3.2016.

Terveystalo Healthcare Oy hankki Vimadent Oy:n koko osakekannan 31.10.2016. Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien.

Terveystalo Healthcare Oy hankki Forssan Erikoishammaslääkärit Oy:n ja Hammaslääkäriasema Kymppihammas Oy:n koko osakekannan 30.12.2016. Yhtiöt on yhdistelty taseen osalta konsernitilinpäätökseen. Tuloslaskelmaeriä ei ole yhdistelty. Forssan Erikoishammaslääkärit Oy:n osalta toteutunut kauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahinnan osuuden, mikä on hankinnan yhteydessä käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo hankintahetkellä oli 0,3 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu vuosien 2017–2018 myyntiin.

Edellä mainittujen yhtiöiden hankintamenolaskelmat perustuvat yhtiöiden laatimaan hankintahetkeä lähinnä olevan kauden taseeseen, joka on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo.

LUOVUTETTU VASTIKE

m€	
Käteisvarat	3,1
Ehdollinen vastike	0,5
Luovutettu vastike yhteensä	3,5

HANKITUISTA VAROISTA JA VASTATTAVAKSI OTETUISTA VELOISTA KIRJATUT MÄÄRÄT

m€	
Rahavarat	0,3
Aineettomat hyödykkeet	0,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,3
Sijoitukset	0,1
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,1
Ostovelat ja muut velat	-0,4
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	0,6
Liikearvo	2,9

Näiden yhtiöiden hankinnoista syntyi 2,9 miljoonan euron liikearvo, joka perustuu yhtiöiden hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin ja henkilökunnan osaamiseen. Kirjattu liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoinen siltä osin, kun se liittyy liiketoimintakauppoihin.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten arvo oli 0,1 miljoonaa euroa, eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni on kirjannut näistä hankinnoista yhteensä 0,08 miljoonaa euroa palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Edellä kuvattujen liiketoimintojen hankintojen myötä tilikaudelle 2016 kirjattu liikevaihto oli 1,9 miljoonaa euroa ja tulos 0,2 miljoonaa euroa.

Konsernin liikevaihto olisi vuonna 2016 ollut 550,0 miljoonaa euroa ja tulos 12,5 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutuneet liiketoimintojen hankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2016 alkaen.

4. LIKEVAIHDON JAKAUTUMINEN

Terveystalo konserni on ottanut käyttöön uuden IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardin ennen standardin pakollista soveltamisajankohtaa. Konserni soveltaa IFRS 15 standardia takautuvasti kaikkien esitettävien tilikausien osalta ja on oikaissut vertailutiedot vastaavasti. Konsernin tuloutusperiaatteet on esitetty aiempaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Standardin käyttöönottoon liittyen konserni on tarkastellut tulouttamisperiaatteita ja esittämistapaa uuden IFRS 15 standardin mukaisesti huomioiden palvelumallissa ja toimintatavoissa tapahtuneet muutokset. IFRS 15 standardin mukaisesti liikevaihtoon sisältyvät myös palkkiot yksityisten ammatinharjoittajien yksityisasiakkaille tarjoamista palveluista. Kyseiset palkkiot esitetään liikevaihdossa bruttoperusteisesti aikaisemman nettoperusteisen esittämistavan sijaan ja vaikutus liikevaihtoon sekä materiaali- ja palvelu kuluihin on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Terveystalo konsernilla

on johdon harkinnan mukaan ensisijainen vastuu palveluiden tuottamisesta asiakkaalle, jolloin se katsoo, että se toimii sopimussuhteessa päämiehenä altistuessaan palveluiden myyntiin liittyville merkittävälle riskille ja eduille. Bruttoperusteisen esittämistavan katsotaan johtavan luotettavampaan konsernin liikevaihdon esittämistapaan. IFRS 15 standardin käyttöönottolla ei ole ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Terveystalo tarjoaa varsinaisia terveydenhuollon palveluitaan ja avohoidon palveluja kolmelle eri asiakasryhmälle, joiden mukaan liikevaihto on jaettu. Asiakasryhmät ovat: yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

Yritysasiakkaat

Yhtiön yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Terveystalon työterveyshuollon asiakkaista, lukuun ottamatta kunnallisia työterveyshuollon asiakkaita, ja työterveyshuollon vakuutusasiakkaita. Yritysasiakaskunnan asiakkaita ovat yksityisen sektorin yritykset, yhdistykset, säätiöt ja julkiset laitokset ja ne edustavat kaikkia päätoimialoja, kuten rakennusala, vähittäiskauppaa, valmistusta ja palvelualoja. Yhtiö tarjoaa palveluja kaikenkokoisille yritysasiakkaille, yrittäjistä ja pienyrityksistä keskisuuriin ja suuryrityksiin, sisältäen joitakin Suomen suurimpia työnantajia.

Yksityisasiakkaat

Yhtiön yksityisasiakkaat ovat yksityishenkilöitä, perheitä, eläkeläisiä ja yksityisesti vakuutettuja asiakkaita. Jotkut yhtiön työterveyshuollon loppukäyttäjät käyttävät myös yhtiön palveluja yksityisasiakkaina, kuten palveluja työterveyshuollon loppukäyttäjien lapsille.

Julkisen sektorin asiakkaat

Yhtiön julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, sairaanhoitopiirit ja valtionhallinto sekä kunnalliset työterveyshuollon asiakkaat.

Konsernilla ei ole asiakkaita, joiden liikevaihto olisi vähintään 10 %:a konsernin liikevaihdosta tilikausilla 2017 ja 2016.

LIKEVAIHDON JAKAUTUMINEN

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Yritysasiakkaat (*)	372,1	290,8
Yksityisasiakkaat	253,8	195,7
Julkisen sektorin asiakkaat (*)	63,6	60,5
Yhteensä	689,5	547,0

*) Vuoden 2016 asiakkuuksien myyntejä on tarkistettu vastaamaan nykyisin käytössä olevaa määritelmää. Muutoksilla on vähäinen vaikutus yritys- ja julkisasiakkuuksien aiemmin raportoituihin lukuihin.

TASE-ERÄT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Saamiset, sisältäen myynti- ja muut saamiset	65,0	50,6
Sopimukseen perustuvat velat	1,2	1,0

IFRS 15 -STANDARDIN KÄYTTÖNOTON VAIKUTUS LIIKEVAIHTOON

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Raportoitu aiemmin (IAS 18)	593,3	473,0
IFRS 15 -standardin käyttöönotto	96,2	74,0
Oikaistu liikevaihto (IFRS 15)	689,5	547,0

IFRS 15 -STANDARDIN KÄYTTÖNOTON VAIKUTUS MATERIAALI- JA PALVELUKULUIHIN

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Raportoitu aiemmin	-228,1	-185,3
IFRS 15 -standardin käyttöönotto	-96,2	-74,0
Oikaistu materiaalit ja palvelut	-324,3	-259,3

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Vuokratuotot	0,6	0,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitto	0,2	1,5
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitto	-	3,2
Muut erät	1,3	1,9
Yhteensä	2,1	7,1

6. MATERIAALIT JA PALVELUT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Materiaalien ostot	-27,8	-21,9
Varaston muutos	-0,0	-0,3
Ulkopuoliset palvelut	-296,5	-237,1
Yhteensä	-324,3	-259,3

Materiaalit ja palvelut on oikaistu johtuen IFRS 15 -standardin käyttöönotosta. Tarkemmat tiedot on esitetty liitetiedossa 4 Liikevaihdon jakautuminen.

7. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Palkat ja palkkiot	-155,2	-125,8
Osakeperusteiset maksut, henkilöstöanti	-0,2	-
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-28,1	-22,1
Muut henkilösivukulut	-5,9	-7,6
Yhteensä	-189,5	-155,5
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	4 265	3 463

8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	-4,2	-4,2
Asiakkuudet	-10,4	-13,8
Muut aineettomat hyödykkeet	-5,1	-4,6
Yhteensä	-19,8	-22,6
Aineelliset käyttöomaisuus-hyödykkeet		
Rakennukset	-3,6	-3,0
Koneet ja kalusto	-12,0	-10,7
Muut aineelliset hyödykkeet	-3,7	-2,4
Yhteensä	-19,4	-16,1
Sijoituskiinteistöt	-0,0	-0,0
Yhteensä	-39,2	-38,7
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muista aineettomista hyödykkeistä	-0,4	-
Rakennuksista	-0,2	-
Muista aineellisista hyödykkeistä	-0,0	-0,1
Koneista ja kalustosta	-0,0	-0,1
Myytävissä olevista rahoitusvaroista	-0,2	-0,4
Yhteensä	-0,8	-0,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-40,0	-39,3

9. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Hankitut ulkopuoliset palvelut	-7,1	-2,0
Toimitilojen ja kaluston käyttö- ja huoltokulut	-15,9	-12,9
Tieto- ja viestintäteknologiakulut	-19,4	-11,5
Muut henkilöstökulut	-5,1	-3,8
Vuokrat	-32,9	-23,0
Matkakulut	-3,1	-2,7
Markkinointi ja viestintä	-8,9	-7,0
Yrityshankintakulut	-3,6	-0,3
Muut kulut	-13,6	-7,1
Yhteensä	-109,6	-70,4

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

t€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Tilintarkastus ja tilintarkastajan lausunnot		
Tilintarkastus, KPMG	-229,1	-111,0
Tilintarkastus, muut toimistot	-6,6	-7,0
Tilintarkastajan lausunnot, KPMG	-89,0	-5,0
Yhteensä	-324,7	-123,0
Muut kuin tilintarkastuspalvelut		
Varmennuspalvelut, KPMG	-92,6	-
Veropalvelut, KPMG	-3,7	-12,3
Muut palvelut, KPMG	-516,6	-92,5
Yhteensä	-612,9	-104,8
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-937,6	-227,8

10. LIIKEVOITON OIKAISUT

AIHERYHMITÄIN

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Yrityshankintoihin liittyvät kulut ⁽¹⁾	17,7	0,2
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ⁽²⁾	5,8	6,2
Omaisuuuden myyntivoitto	-0,2	-4,6
Strategiset projektit, uudet liiketoiminnot ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0,8	2,2
Yhteensä	24,1	4,0

¹⁾ sisältäen hankittujen liiketoimintojen transaktiokustannukset ja integraatiokulut sekä listautumiseen liittyvät kulut

²⁾ sisältäen verkoston ja liiketoimintojen uudelleenjärjestelyt, toiminnan käynnistämiseen liittyvät tappiot, tappiollisista sopimuksista tehdyt varaukset (vuokra- ja muut sopimukset)

TILIRYHMITÄIN

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan muut tuotot	-0,2	-5,3
Materiaalit ja palvelut	0,1	3,4
Henkilöstökulut	4,0	2,0
Liiketoiminnan muut kulut	20,3	3,9
Yhteensä	24,1	4,0

11. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	0,1	0,1
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0,0	0,0
Korkotuotot korkojohdannaisista	-	1,8
Rahoitustuotot yhteensä	0,1	1,9
Korkokulut pankkilainoista	-12,4	-16,8
Korkokulut rahoitusleasingisopimuksista	-1,8	-1,8
Muut rahoituskulut	-10,0	-3,4
Rahoituskulut yhteensä	-24,2	-22,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-24,1	-20,1

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin ei sisälly olennaisia valuuttakurssivoittoja tai -tappioita, eikä konsernin tuloslaskelmassa ole muita valuuttakurssierä.

12. VEROT

12.1 Tuloverot

TULOVEROT TULOSLASKELMASSA

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-0,6	-0,2
Edellisten tilikausien verot	-0,0	-0,0
Laskennalliset verot	3,9	3,5
Tuloverot yhteensä	3,3	3,2

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista käyttäen 20% verokantaa.

Verokulun täsmäytyslaskelma

KONSERNIN VEROKANNAN TÄSMÄYTYS SUOMEN VEROKANTAAN

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Tulos ennen veroja	3,9	9,5
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-0,8	-1,9
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	0,1	0,1
Verovapaat tulot	0,1	0,4
Vähennyskeltottomat kulut	-0,3	-0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-0,0	-
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	4,4	4,7
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,0	0,0
Muut	-0,1	0,0
Verot tuloslaskelmassa	3,3	3,2

12.2. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Vuoden 2017 aikana

LASKENNALLISET VEROSAAMISET:

m€	1.1.2017	Kirjattu tuloslaskelmaan	Liike-toimintojen yhdistäminen	31.12.2017
Varaukset	0,8	0,1	-	0,9
Vahvistetut tappiot	3,8	0,9	-	4,8
Rahoitusleasingisopimukset	0,6	-0,1	0,1	0,5
Muut väliaikaiset erot	0,8	0,1	0,4	1,2
Yhteensä	6,0	1,0	0,4	7,4

LASKENNALLISET VEROVELAT:

m€	1.1.2017	Kirjattu tuloslaskelmaan	Liike-toimintojen yhdistäminen	31.12.2017
Liikearvopoistojen peruutus	2,0	0,1	-	2,2
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	22,2	-2,9	1,9	21,1
Kertyneet poistoerot	0,3	-0,0	-	0,3
Lainannostokulujen jaksottaminen	0,4	-0,1	-	0,3
Muut väliaikaiset erot	0,1	-0,1	0,2	0,2
Yhteensä	25,0	-2,9	2,0	24,1

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä. Käyttämättömien tappioiden määrä on konsernissa yhteensä 89,0 (102,1) miljoonaa euroa, josta laskennallista verosaamista ei ole kirjattu osuudesta, joka on 65,1 (82,9) miljoonaa euroa. Tappiosta 12,2 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2021, 28,9 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2022, 33,7 miljoonaa euroa vanhenee vuonna

2023, 0,1 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2024, 2,4 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2025, 2,4 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2026 ja 9,3 miljoonaa euroa vanhenee vuonna 2027. Konsernin verorasitus saattaa kasvaa verolainsäädännön tai sen soveltamista koskevien muutosten taikka käynnissä olevan verotarkastuksen tai tulevien verotarkastusten seurauksena, eivätkä konsernin yhtiöt välttämättä pysty hyödyntämään kaikkia verotuksellisia tappioitaan.

Vuoden 2016 aikana

LASKENNALLISET VEROSAAMISET:

m€	1.1.2016	Kirjattu tulos-laskelmaan	Liike-toimintojen yhdistäminen	31.12.2016
Varaukset	0,2	0,6	-	0,8
Vahvistetut tappiot	3,6	0,2	-	3,8
Rahoitusleasingsopimukset	0,5	0,1	-	0,6
Korkojohdannaiset	0,4	-0,4	-	-
Muut väliaikaiset erot	1,0	-0,2	-	0,8
Yhteensä	5,6	0,4	-	6,0

LASKENNALLISET VEROVELAT

m€	1.1.2016	Kirjattu tulos-laskelmaan	Liike-toimintojen yhdistäminen	31.12.2016
Liikearvopoistojen peruutus	1,9	0,2	-	2,2
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	25,8	-3,6	-	22,2
Kertyneet poistoerot	0,2	0,0	-	0,3
Lainannostokulujen jaksottaminen	0,1	0,3	-	0,4
Muut väliaikaiset erot	0,1	0,0	-	0,1
Yhteensä	28,1	-3,1	-	25,0

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	7,2	12,6
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl ^(*)	116 485	116 485
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl ^(*)	116 485	116 485
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	0,06	0,11

^(*) Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

14. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

m€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Toimitilojen perusparannukset	Muut aineelliset hyödykkeet ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	0,1	35,2	62,8	15,7	3,0	116,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,9	9,8	5,7	6,4	-	23,7
Lisäykset	-	0,8	16,3	5,7	1,4	24,2
Vähennykset	-0,0	-0,0	-1,3	-0,6	-0,0	-2,0
Uudelleenluokiteltu omaisuuserä	-	-6,0	-	6,3	-	0,3
Hankintameno 31.12.2017	1,9	39,8	83,5	33,4	4,4	163,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-8,9	-35,9	-5,8	-0,7	-51,3
Poistot	-	-3,6	-12,0	-3,4	-0,4	-19,4
Arvonalentumiset	-	-0,2	-0,0	-	-0,0	-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-12,6	-48,0	-9,2	-1,1	-70,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	0,1	26,4	26,9	9,8	2,3	65,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1,9	27,1	35,5	24,2	3,3	92,1

Tilinpäätöshetkellä erä muut aineelliset hyödykkeet ja ennakkomaksut sisältää ennakkomaksuja yhteensä 2,2 meur.

m€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Toimitilojen perusparannukset	Muut aineelliset hyödykkeet ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	1,1	37,3	52,2	13,6	1,4	105,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	0,2	0,4	0,0	0,6
Lisäykset	-	2,8	10,6	1,9	1,6	16,8
Tytäryritysten myynti	-0,9	-1,9	-0,1	-	-	-2,8
Vähennykset	-0,2	-0,8	-0,2	-0,1	-	-1,3
Uudelleenluokiteltu omaisuuserä	-	-2,1	-	-	-	-2,1
Hankintameno 31.12.2016	0,1	35,2	62,8	15,7	3,0	116,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-	-5,9	-25,1	-3,7	-0,3	-35,0
Poistot	-	-3,0	-10,7	-2,1	-0,3	-16,1
Arvonalentumiset	-	-	-0,1	-	-0,1	-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-	-8,9	-35,9	-5,8	-0,7	-51,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	1,1	31,4	27,1	9,8	1,1	70,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,1	26,4	26,9	9,8	2,3	65,5

Tilinpäätöshetkellä erä muut aineelliset hyödykkeet ja ennakkomaksut sisältää ennakkomaksuja yhteensä 1,8 meur.

14.1 Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

m€	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyödyk- keet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	32,7	16,4	1,1	50,1
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,6	3,5	-	5,1
Lisäykset	0,7	0,4	1,0	2,2
Vähennykset	-0,0	-0,8	-	-0,8
Uudelleenluokittelut	-6,3	-1,7	-	-8,0
Hankintameno 31.12.2017	28,7	17,8	2,1	48,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-7,4	-13,1	-0,7	-21,2
Poistot	-3,2	-2,5	-0,4	-6,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-10,6	-15,6	-1,0	-27,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	25,3	3,2	0,4	28,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	18,1	2,2	1,1	21,3

m€	Raken- nukset ja raken- nelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyödyk- keet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	29,9	15,5	0,8	46,1
Lisäykset	2,8	0,9	0,3	4,0
Hankintameno 31.12.2016	32,7	16,4	1,1	50,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-4,5	-10,0	-0,3	-14,9
Poistot	-2,9	-3,1	-0,3	-6,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-7,4	-13,1	-0,7	-21,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	25,4	5,4	0,4	31,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	25,3	3,2	0,4	28,9

Konsernilla on rahoitusleasingsopimuksina käsiteltäviä sopimuksia usean eri tahon kanssa. Vuokramaksut määräytyvät pääsääntöisesti sopimushetken korkotason mukaan. Osa sopimuksista liittyy osto-optio. Vuokrausjärjestelyihin ei liity osinkoihin, lisävelanottoon tai uusiin vuokrasopimuksiin liittyviä rajoituksia.

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

m€	Liikearvo	Asiak- kuudet	Tavara- merkit	Muut aineet- tomat hyödyk- keet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	517,1	74,5	83,0	23,7	698,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	134,1	9,3	-	1,5	145,0
Lisäykset	-	-	-	5,1	5,1
Vähennykset	-	-	-0,1	-0,3	-0,5
Hankintameno 31.12.2017	651,3	83,8	82,9	30,0	848,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-68,0	-40,9	-12,7	-13,8	-135,3
Poistot	-	-10,4	-4,2	-5,1	-19,8
Arvonalentumiset	-	-	-	-0,4	-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-68,0	-51,3	-16,9	-19,3	-155,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	449,1	33,6	70,3	10,0	563,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	583,3	32,5	66,0	10,7	692,5

Tilinpäätöshetkellä erä muut aineettomat hyödykkeet ja ennakkomaksut sisältää ennakkomaksuja yhteensä 2,1 meur.

m€	Liikearvo	Asiak- kuudet	Tavara- merkit	Muut aineet- tomat hyödyk- keet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	512,3	74,5	83,0	19,1	688,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	4,8	-	-	0,1	4,9
Lisäykset	-	-	-	4,5	4,5
Hankintameno 31.12.2016	517,1	74,5	83,0	23,7	698,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-68,0	-27,0	-8,5	-8,9	-112,4
Poistot	-	-13,9	-4,2	-4,9	-23,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-68,0	-40,9	-12,7	-13,8	-135,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	444,3	47,4	74,6	10,2	576,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	449,1	33,6	70,3	10,0	563,0

Tilinpäätöshetkellä erä muut aineettomat hyödykkeet ja ennakkomaksut sisältää ennakkomaksuja yhteensä 1,6 meur.

15.1 Kehittämismenot

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy kehittämismenoja seuraavasti:

m€	
Hankintameno 1.1.2017	1,2
Lisäykset	0,2
Vähennykset	-0,0
Hankintameno 31.12.2017	1,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-0,8
Poistot	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-1,1
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,3

m€	
Hankintameno 1.1.2016	1,0
Lisäykset	0,2
Vähennykset	-
Hankintameno 31.12.2016	1,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-0,5
Poistot	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-0,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,4

16. LIIKEARVOA SISÄLTÄVIEN RAHAVIRTAA TUOTTAVIEN YKSIKÖIDEN ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa.

Yrityshankinnoista syntynyt liikearvo on kohdistettu alla olevan taulukon mukaisille rahavirtaa tuottaville yksiköille. Alueet muodostuvat yksiköistä, joilla on oma budjetti ja tulosseuranta, mutta ne käyttävät yhteisiä resursseja ja ovat keskitetysti johdettuja.

31.12.2017

m€	Liikearvo	%
Itä-Suomi	76,2	13,1
Keski-Suomi	93,3	16,0
Länsi-Suomi	122,3	21,0
Pohjois-Suomi	69,2	11,9
Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	222,4	38,1
Yhteensä	583,3	100,0

31.12.2016

m€	Liikearvo	%
Itä-Suomi	75,4	16,8
Keski-Suomi	93,3	20,8
Länsi-Suomi	80,6	17,9
Pohjois-Suomi	69,2	15,4
Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	130,6	29,1
Yhteensä	449,1	100,0

Testattavia alueita oli vuonna 2017 yhteensä viisi, kun niitä tilikaudella 2016 oli kolme. Uuden aluejaon myötä vanhojen alueiden liikearvot kohdistettiin uusille alueille maantieteellisen jaon sekä alueiden toteutuneen myynnin perusteella.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskontattuja rahavirtaennusteita. Laskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat diskonttokorko, kannattavuuden kasvu sekä kasvu loppujaksolla. Ennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin vuosille 2018–2022 sisältäen loppujakson kasvun.

Liikearvojen testauksessa käytetyt keskeisimmät oletukset:

Testattavan jakson pituus	5 vuotta
Kannattavuuden kasvu testattavan jakson aikana	9,36%
Kasvu loppujaksolla	2,00%
Diskonttokorko (Pre-tax WACC)	8,05%
Diskonttokorko (Post-tax WACC)	7,07%

Vuoden 2017 testauksessa kannattavuuden kasvun on oletettu olevan 9,36 % (2016: 9,77 %). Oletus perustuu oletettuun orgaaniseen kasvuun normaalissa markkinatilanteessa, yleiseen terveyspalveluiden markkinoiden kehitykseen sekä konsernijohdon laatimaan pitkän aikavälin suunnitelmaan.

Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 2,0 %:n (2016: 2,0 %) kasvutekijää, mikä vastaa Euroopan Keskuspankin tavoiteinflaatiotasoa.

Diskonttauskorkona laskelmissa on käytetty pääoman keskimääräistä kustannusta (Pre tax WACC), jonka osatekijät ovat riskiton korko, riskipreemiot, toimialakohtainen beta, lainakustannus sekä toimialakohtainen oman ja vieraan pääoman suhde. Diskonttokorko (Pre-tax WACC) on vuoden 2017 testauksessa ollut 8,05 % (2016: 9,07 %).

Laadittujen testauslaskelmien perusteella liikearvoon ei kohdistu alaskirjaustarvetta. Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät niiden kirjanpitoarvot.

Herkkyysanalyysi

Konserni on arvioinut liikearvon arvonalentumislaskelman herkkyyttä laskelmassa käytettyjen kriittisimpien olettamien muutosten vaikutuksen osalta. Konserni on testannut arvonalentumistestin herkkyyttä diskonttokoron, kannattavuuden kasvun sekä loppujakson kasvun osalta. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaadittava muutos oletuksessa, jolla kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi kirjanpitoarvon.

Diskonttauskorko (Pre-tax WACC)

Itäinen	Kasvu yli 10 prosenttiyksikköä
Keskinen	Kasvu yli 7 prosenttiyksikköä
Läntinen	Kasvu yli 3 prosenttiyksikköä
Pohjoinen	Kasvu yli 7 prosenttiyksikköä
Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	Kasvu yli 5 prosenttiyksikköä

Kannattavuuden kasvu

Itäinen	Lasku yli 8 prosenttiyksikköä
Keskinen	Lasku yli 7 prosenttiyksikköä
Läntinen	Lasku yli 5 prosenttiyksikköä
Pohjoinen	Lasku yli 8 prosenttiyksikköä
Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	Lasku yli 7 prosenttiyksikköä

Kasvu loppujaksolla

Itäinen	Lasku yli 21 prosenttiyksikköä
Keskinen	Lasku yli 12 prosenttiyksikköä
Läntinen	Lasku yli 5 prosenttiyksikköä
Pohjoinen	Lasku yli 15 prosenttiyksikköä
Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	Lasku yli 10 prosenttiyksikköä

Arvioitaessa kassavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevaa rahamäärää, edellä esitetty huomioiden, johdon arvion mukaan minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

17. SIOITUSKIINTEISTÖT

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	0,6	0,6
Vähennykset	-	-0,0
Tilikauden poisto	-0,0	-0,0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,6	0,6

TUOTOT JA KULUT SIOITUSKIINTEISTÖISTÄ

m€	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	0,1	0,1
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-0,0	-0,0
Yhteensä	0,1	0,1

Sijoituskiinteistöjen tuotot on ilmoitettu konsernin omistussuuden mukaisina. Sijoituskiinteistöihin ei liity muita sopimukseen perustuvia velvoitteita.

SIOITUSKIINTEISTÖJEN KÄYVÄT ARVOT

Sijoituskiinteistöosake

	m2	Arvo per m2 (t€)	Arvo yhteensä (t€)
Koy Jyväskylän Väinönkatu 30	1348	0,4-0,5	556-679

Kiinteistö Oy Jyväskylän Väinönkadun arvo on laskettu konsernin omistussuuden (16,81 %) mukaisesti.

18. OSUDET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

Terveystalolla on osakkuusyhtiö Medix Laboratoriot Oy, josta konsernin omistussuus on 25 %. Osakkuusyhtiö hankittiin osana Diacor-hankintaa. Osakkuusyhtiösijoitus ei ole olennainen. Sen arvo terveystalo-konsernin taseessa on tilikauden lopussa 0,3 miljoonaa euroa. Konserniin tilikaudella 2017 yhdistelty osuus Medix Laboratoriot Oy:n tuloksesta on -0,2 miljoonaa euroa perustuen yhtiöstä saatuun arvioon tilikauden 2017 tuloksesta.

19. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Terveystalo Oyj:n hallitus on päättänyt uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018, 2019 ja 2020. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajaksolla 2018 järjestelmä tarjoaa avainhenkilöille mahdollisuuden ansaita palkkiota yhtiön liiketoiminnallisille tavoitteille ja osakkeen kokonaistuotolle (TSR) asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Osakepalkkiojärjestelmän mahdolliset palkkiot maksetaan osittain terveystalo Oyj:n osakkeina ja osittain rahana noin kahden vuoden kuluttua ansaintajaksojen päättymisestä. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta järjestelmään osallistuville henkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistuja päättää työ- tai toimisuhteensa ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Ansaintajaksolta 2018 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 943 000 terveystalo Oyj:n osaketta sisältäen tällä hetkellä allokoituja ja allokoimattomia osakkeita sekä rahana maksettavan osuuden. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2018 kuuluu noin 80 avainhenkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmästä ei ole aiheutunut kuluja vuodelle 2017.

Henkilöstöanti

Terveystalo Oyj:n listautumisannin yhteydessä henkilöstölle tarjottiin mahdollisuus merkitä yhtiön osakkeita kymmenen prosenttia yleisö- ja instituutioannin merkintähintaa alhaisemmalla hinnalla. Yhtiön hallitus hyväksyi henkilöstöannissa tehdyt sitoumukset täysimääräisinä ja laski liikkeeseen 355 656 uutta osaketta yhtiön tai sen kokonaan omistamien tytäryhtiöiden Suomessa vakituudessa työsuhhteessa merkintäaikana olleille työntekijöille ja yhtiön hallituksen jäsenille.

Osakkeen merkintähinta henkilöstöannissa oli 8,79 euroa. Merkitsijöiden maksama merkintähinta on kirjattu sijoitetun vapaan pääoman rahastoon ja merkitsijöille myönnetty alennus on jakotettu kuluksi merkintäehtojen mukaiselle 180 päivän myynti- ja luovutusrajoitusajalle IFRS 2 mukaisesti. Työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin ja kertyneisiin voittovaroihin kirjattu määrä tilikaudella 2017 oli 157,2 tuhatta euroa.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT JA LISÄKAUPPAHINTAVELAT

m€	2017	2016
Kirjanpitoarvo 1.1	2,4	1,3
Lisäykset	0,5	1,3
Vähennykset	-0,3	-0,9
Siirrot erien välillä	-0,3	1,0
Tulosvaikutteisiksi siirretyt voitot ja tappiot	-0,2	-0,4
Kirjanpitoarvo 31.12	2,1	2,4

Myytäviissä olevat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomia osakkeita, joiden käypä arvo on määritetty käyttäen asiantuntija-arvioita.

21. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä arvostukseen. Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus ja niiden käytännön toteuttamisesta vastaa konsernin taloushallinto. Konsernin taloushallinto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

21.1 Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu sen rahalaitoslainoista, jotka ovat vaihtuvakorkoisia. Keskimääräinen markkinakorko rahalaitoslainoille konsernissa tilikaudella 2017 on ollut 3,4 prosenttia (2016: 4,1 prosenttia). Keskimääräisen korkoprosentin nousu yhdellä prosenttiyksiköllä olisi kasvattanut konsernin korkokuluja tilikaudella 2017 yhteensä 3,3 miljoonaa euroa (2016: 3,1 miljoonaa euroa).

Konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Konsernilla ei ole avoimia korkojohdannaispimuksia tilinpäätöshetkellä.

21.2 Luottoriski

Konsernin rahavirrasta suuri osa tulee erilaisten vakiintuneiden instituutioiden, julkisen sektorin ja yritysten maksuina, joilla on asianmukainen luottohistoria. Yrityksen myyntisaamisiin sisältyy kuitenkin luottoriski. Luottoriskiä hallinnoidaan pääasiallisesti tarkistamalla ja seuraamalla asiakkaan luottohistoriaa säännöllisesti sekä tekemällä yhteistyötä perintäyritysten kanssa. Lisäksi merkittävä osa konsernin asiakkaista on yksityishenkilöitä, joiden maksu tapahtuu pääasiassa samanaikaisesti palvelua luovutettaessa.

Konsernilla ei ole merkittäviä asiakaskohtaisia myyntisaamiskertymiä, vaan luottoriski on hajaantunut. Luottoriskiä seurataan myyntisaamisten määrän, ikäjakauman ja kiertonopeuden kehityksellä. Luottoriskiä seurataan myös asiakkaittain.

Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 22 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

21.3 Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi, erääntyvien lainojen takaisinmaksuun sekä kasvustrategian mukaisten investointien ja yritysostojen toteuttamiseksi. Konsernin rahavarat koostuvat pankkitileillä olevista varoista, käteiskassoista, pankki- ja luottokorttisaamisista sekä raportointihetkellä matkalla olevista käteismaksusuorituksista.

Konserni hallinnoi maksuvalmiusriskiä seuraamalla käyttämättömien varojen määrää sekä ennustamalla kassavirtoja eteenpäin.

Konsernilla on käytössään luottolimiitti, josta tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 oli nostamatta 48,0 miljoonaa euroa (2016: 98,2 miljoonaa euroa).

Alla oleva taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä koron että pääoman takaisinmaksut. Rahoitusleasingveloitteiden diskonttaamattomat rahavirrat eroavat taseeseen merkityistä määristä, koska taseeseen on merkitty diskontattu arvo. Vaihtuvien korkojen osalta analyysi on laadittu käyttäen tilinpäätöshetken korkotasoa.

31.12.2017

m€	Kirjanpitoarvo	Rahavirta	1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Rahalaitoslainat	256,2	279,2	17,4	26,2	235,6	-
Rahoitusleasingvelat	23,9	29,4	4,9	4,3	8,7	11,5
Osamaksulainat	9,3	9,6	2,9	2,7	4,1	-
Ostovelat	27,0	27,0	27,0	-	-	-

31.12.2016

m€	Kirjanpitoarvo	Rahavirta	1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Rahalaitoslainat	305,0	381,4	36,5	26,0	74,9	244,0
Rahoitusleasingvelat	31,9	39,1	6,2	4,9	11,5	16,5
Osamaksulainat	10,3	10,7	3,1	2,9	4,8	0,0
Ostovelat	19,6	19,6	19,6	-	-	-

21.4 Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja mahdollistaa strategian toteuttaminen.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan operatiivisen kassavirran lisäksi mm. osakeantien kautta, velkarahoituksen lisäämisellä tai takaisinmaksulla, mahdollisilla pääomaerien välisillä konversioilla sekä myös operatiivisilla päätöksillä investoinneista ja kasvusta sekä mahdollisista omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan mm. nettovelan muutoksella, nettovelan ja käyttökatteen suhteella sekä kassavirran ja velanhoidon suhdeluvulla.

Konsernin nettovelkaantumisaste (gearing) oli 31.12.2017 56,1 % (2016: 132,6 %). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka on jaettu oman pääoman määrällä. Nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettynä korollisilla saamisilla ja rahavaroilla. Konsernin korolliset velat olivat vuoden 2017 lopussa 289,4 miljoonaa euroa (2016: 347,2 miljoonaa euroa). Merkittävä osa korollisista veloista on rahalaitoslainoja.

22. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

m€	2017	2016
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	65,0	50,6
Muut saamiset	1,7	0,1
Siirtosaamiset	3,3	3,1
Yhteensä	70,0	53,7

ERITTELY SIIRTOSAAMISISTA

m€	2017	2016
Henkilöstöön liittyvät siirtyvät erät	0,2	0,0
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,4	0,1
Muut siirtosaamiset	2,6	2,9
Yhteensä	3,3	3,1

Konserni on kirjannut arvonalentumistappioita ja arvonalentumistappiovarauksia myyntisaamisista yhteensä 0,9 miljoonaa euroa (2016: 0,4 miljoonaa euroa). Konsernin näkemyksen mukaan myyntisaamisten tasearvo vastaa parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että so-

pimosapuoleet eivät pysty täyttämään myyntisaamiin liittyviä veloitteitaan.

Muiden saamisten ja siirtosaamisten käypä arvo on tasearvo.

MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA JA ARVONALENTUMISTAPPIOINA KIRJATUT ERÄT

m€	2017	Kirjatut arvonalentumistappiot	Netto 2017
Erääntymättömät	60,0	-	60,0
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	3,1	-	3,1
31-90 päivää	1,4	-	1,4
91-180 päivää	0,5	-	0,5
Yli 180 päivää	1,0	-0,9	0,1
Yhteensä	65,9	-0,9	65,0

Myyntisaamiset ovat euromääräisiä. Myyntisaamisiin liittyvistä luottoriskeistä kerrotaan tarkemmin luottoriskeistä kertovassa liitetiedossa 21 *Rahoitusriskien hallinta*.

m€	2016	Kirjatut arvonalentumistappiot	Netto 2016
Erääntymättömät	45,2	-	45,2
Erääntyneet			
Alle 30 päivää	3,8	-	3,8
31-90 päivää	0,9	-	0,9
91-180 päivää	0,4	-	0,4
Yli 180 päivää	0,8	-0,4	0,4
Yhteensä	50,9	-0,4	50,6

23. RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

Konsernin rahavarat 31.12.2017, yhteensä 33,0 miljoonaa euroa (2016: 39,1 miljoonaa euroa), koostuvat pankkitileillä olevista varoista, käteiskassoista, pankki- ja luottokorttisaamisista sekä matkalla olevista käteismaksusuorituksista.

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusvaroihin liittyviä velvoitteitaan. Rahavaroihin ei kuitenkaan liity merkittäviä vastapuoliriskejä. Rahavarojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

24. OSAKEPÄÄOMA JA SIOJITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Osakkeiden lukumäärä, 1000 kpl	Osakelajit						Yhteensä
	A	B	C	D	E	F	
1.1.2016	27 420	3 092	288	270 983	3 340	2 876	308 000
31.12.2016	27 420	3 092	288	270 983	3 340	2 876	308 000
Suunnattu osakeanti Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle	4 382	-	-	43 764	-	-	48 146
Osakelajien sisäinen muutos	-5 433	4 935	498	-10 924	5 957	4 968	-
Osakelajien yhdistäminen, muuntokerroin	1	1	1	0,07	0,07	0,07	-
Osakelajien yhdistäminen	-	-	-	-281 393	-8 611	-7 265	-297 268
Osakkeiden lukumäärä osakelajien yhdistämisen jälkeen							58 878
Maksuton osakeanti (split)							58 878
Henkilöstöanti							356
Osakeanti							9 926
31.12.2017							128 037

m€	Osakkeiden lukumäärä, 1000 kpl	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2016	308 000	0,0	308,0	308,0
31.12.2016	308 000	0,0	308,0	308,0
Osakepääoman korotus	-	0,1	-0,1	-
Suunnattu osakeanti Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle	48 146	-	93,9	93,9
Osakelajien yhdistäminen	-297 268	-	-	-
Vastikkeeton oman pääoman ehtoinen sijoitus	-	-	25,0	25,0
Maksuton osakeanti (split)	58 878	-	-	-
Henkilöstöanti	356	-	3,1	3,1
Osakeanti	9 926	-	96,9	96,9
Osakeannin transaktiomenot verovaikutuksella oikaistuna	-	-	-0,9	-0,9
31.12.2017	128 037	0,1	525,9	526,0

Osakkeet ja osakepääoma

Terveystalon ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin Helsingissä 26. syyskuuta 2017, päätti muuttaa yhtiön julkiseksi osakeyhtiöksi ja korottaa yhtiön osakepääoman 2 500 eurosta 80 000 euroon. Lisäksi yhtiökokous päätti aikaisempien B, C, D, E ja F -osakelajien muuntamisesta yhtiön A-osakkeiksi ja sen jälkeen A-osakkeiden muuntamisesta ainoan osakelajin osakkeiksi. Tämän jälkeen yhtiöllä on yksi yhtenäinen osakelaji. Osakemuunnoilla ei ollut vaikutusta yhtiön osakepääomaan.

31.12.2017 ulkona olevien osakkeiden lukumäärä on 128 036 531. Uusi yhtenäinen osakesarja (TTALO) tuli julkisen kaupankäynnin kohteeksi 11.10.2017. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni yhtiökokouksessa ja yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muuhun varojenjako. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Osakeannit

Osana Diacor-konsernin hankintaa hallitus päätti sille myönnetyn valtuutuksen nojalla suunnatusta osakeannista Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle. Annissa laskettiin liikkeeseen 4 382 146 uutta A-sarjan osaketta merkintähintaan 8,36 euroa/kpl ja 43 764

100 uutta D-sarjan osaketta hintaan 1,31 euroa/kpl, millä maksettiin kauppahinnasta 93,9 miljoonan euron osuus.

Ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella yhtiön hallitus päätti kokouksessaan 10. lokakuuta 2017 maksuttomasta uusien osakkeiden osakeannista osakeomistusten mukaisessa suhteessa yhtiön kokonaisosakemäärän korottamiseksi (osakesplit). Osakeannissa yhtä ainoan osakelajin osaketta kohden annettiin kaksi uutta osaketta.

Terveystalon listautumisannissa laskettiin liikkeeseen 10 281 249 yhtiön uutta osaketta, joista henkilöstöannin osuus oli 355 656 uutta osaketta. Merkintähinta oli yleis- ja instituutioannissa 9,76 euroa osakkeelta ja henkilöstöannissa 8,79 euroa osakkeelta.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan osakepääomaan, ellei sitä ole osakeantipäätöksen perusteella kokonaan tai osittain kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Vuonna 2017 tehdyt osakeannit on kirjattu kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan

oman pääoman rahastoon. Lisäksi osakkeenomistajien listautumista edeltävien sitoumusten perusteella osakkeenomistajat tekivät yhteensä 25 miljoonan euron vastikkeettoman oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 516,7 miljoonaa euroa, josta tilikauden tappio on -10,1 miljoonaa euroa. Hallitus esittää vuoden 2018 yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- Varoja jaetaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 0,06 euroa/osake eli yhteensä 7,7 miljoonaa euroa

- Omaan pääomaan jätetään 509,0 miljoonaa euroa

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa varojenjakoja ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu varojenjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

25. RAHOITUSVELAT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT RAHOITUSVELAT

m€	2017	2016
Pitkäaikaiset		
Rahoituslaitoslainat	243,9	281,0
Osamaksuvelat	6,2	7,4
Rahoitusleasingvelat	20,1	27,3
Yhteensä	270,2	315,7
Lyhytaikaiset		
Rahoituslaitoslainat	12,3	24,0
Osamaksuvelat	3,1	2,8
Rahoitusleasingvelat	3,8	4,6
Yhteensä	19,2	31,5
Rahoitusvelat yhteensä	289,4	347,2

Konsernin lainasopimuksessa on kovenanttiehtoja, joiden raja arvojen ylityessä lainanantajat voivat vaatia lainojen välitöntä takaisinmaksua. Tilikauden alusta lokakuun alkuun voimassa olleen lainasopimuksen kovenanttiehdot liittyivät käyttökateen ja nettovelan sekä käyttökateen ja rahoituskulujen suhteeseen.

Lokakuussa solmitun uuden konsernin lainasopimuksen kovenanttiehto liittyy käyttökateen ja nettovelan suhteeseen. Konserni on tilikauden aikana täyttänyt kaikki rahoitukseen liittyvät kovenanttiehdot.

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN BRUTTOMÄÄRÄ - VÄHIMMÄISVUOKRAT ERÄÄNTYMISAJANKOHDITTAIN

m€	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	4,9	6,2
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	13,0	16,4
Yli viiden vuoden kuluttua	11,5	16,5
Yhteensä	29,4	39,1
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-5,5	-7,2
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	23,9	31,9

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN NYKYARVON ERÄÄNTYMINEN

m€	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	3,8	4,6
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	10,0	12,2
Yli viiden vuoden kuluttua	10,0	15,1
Yhteensä	23,9	31,9

RAHOITUKSESTA JOHTUVAT VELAT

m€	1.1.2017	Rahavirta	Ei rahavirtavaikutteiset muutokset					Siirrot erien välillä	31.12.2017
			Lisäykset	Vähennykset	Liiketoimintojen yhdistäminen	Muut			
Pitkäaikaiset									
Rahalaitoslainat	281,0	-47,2	-	-	-	7,7	2,5	243,9	
Osamaksuvelat	7,4	-4,0	5,8	-	-	-	-3,1	6,2	
Rahoitusleasingvelat	27,3	-8,5	1,6	-0,2	3,3	0,5	-3,8	20,1	
Yhteensä	315,7	-59,7	7,4	-0,2	3,3	8,1	-4,5	270,2	
Lyhytaikaiset									
Rahalaitoslainat	24,0	-11,6	-	-	1,8	-	-2,0	12,3	
Osamaksuvelat	2,8	-5,4	2,4	-	-	0,2	3,1	3,1	
Rahoitusleasingvelat	4,6	-6,0	0,5	-0,2	1,9	-0,8	3,8	3,8	
Yhteensä	31,5	-23,0	2,9	-0,2	3,7	-0,5	5,0	19,2	

26. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

m€	2017	2016
Ostovelat	27,0	19,6
Muut velat	52,5	41,8
Saadut ennakot	1,2	1,0
Siirtovelat	36,5	32,4
Yhteensä	117,1	94,9

ERITTELY MUISTA VELOISTA JA SIIRTOVELOISTA

Muut velat m€	2017	2016
Lääkäripalkkiovelat	34,9	25,6
Alv-velat	13,9	11,7
Muut	3,7	4,5
Yhteensä	52,5	41,8

Siirtovelat m€	2017	2016
Henkilöstöön liittyvät siirtyvät erät	34,1	31,3
Korkovelat	1,1	0,1
Muut	1,2	1,1
Yhteensä	36,5	32,4

27. VARAUKSET

m€	2017	2016
Pitkäaikaiset varaukset	6,6	4,5
Lyhytaikaiset varaukset	1,4	0,7
Yhteensä	8,0	5,2

m€	2017	2016
Tappiolliset sopimukset	3,9	4,4
Muut varaukset	4,1	0,8
Yhteensä	8,0	5,2

VARAUSTEN MUUTOKSET VUODEN 2017 AIKANA

m€	Tappiolliset sopimukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2017	4,4	0,8	5,2
Varausten lisäykset	1,5	4,7	6,2
Käytetyt varaukset	-2,0	-1,4	-3,4
31.12.2017	3,9	4,1	8,0

VARAUSTEN MUUTOKSET VUODEN 2016 AIKANA

m€	Tappiolliset sopimukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2016	1,7	0,7	2,4
Varausten lisäykset	3,2	0,3	3,6
Käytetyt varaukset	-0,5	-0,3	-0,8
31.12.2016	4,4	0,8	5,2

Tappiolliset sopimukset ja muut varaukset

Merkittävimmät varaukset taseessa liittyvät tyhjillään oleviin vuokratiloihin ja muihin tappiollisiin sopimuksiin sekä joihinkin vuokratiloihin kohdistuviin ennallistamisvastuisiin.

28. VAKUUKSET, EHDOLLISET VELAT JA VASTUUSITOUMUKSET

m€	2017	2016
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantattu osakkeita		
Rahalaitoslainat ⁽¹⁾	0,7	314,2
Nostamaton luottolimiitti	-	98,2
Yhteensä	0,7	412,4
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	0,7	992,0
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	11,9	
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	-	308,0
Yhteensä	12,6	1 300,0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Talletukset	0,0	37,0
Vuokratakaukset	-	0,1
Muut takaukset	0,6	0,9
Yhteensä	0,6	38,0
Lisäksi emoyhtiö on antanut omavelkaisen takauksen 257,0 miljoonan euron lainapääoman vakuudeksi.		
Muut vuokravastuut ⁽²⁾		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	31,0	22,5
1-5 vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	95,2	70,3
Myöhemmin erääntyvät vuokravastuut	66,9	64,0
Yhteensä	193,1	156,8

Konserni on velvollinen tarkastamaan arvonlisäveroihin liittyvät vähennykset, joita se on tehnyt kiinteistöinvestoinneissa, mikäli kiinteistön käyttö arvonlisäverollisessa toiminnassa vähenee tarkastusjakson aikana. Vastuun enimmäismäärä on 0,1 miljoonaa euroa 31.12.2017 (-).

- 1) Lainojen nimellisarvot, joiden arvo eroaa taseeseen merkityistä määristä.
 2) Maksettavat vähimmäisvuokrat liittyvät konsernin vuokraamiin vastaanotto- ja toimistotiloihin. Vähimmäisvuokrien määrä on laskettu kertomalla määräaikaisen vuokrasopimuksen kesto tilikauden päättyessä voimassaolevalla vuokralla. Toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista on laskettu vähimmäisvuokrat irtisanomisajalta.

29. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiri

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys sekä konserniin kuuluvat tytär- ja osakkuusyhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja sekä heidän läheiset perheenjäsenet ja yhteisöt, joissa heillä on määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty liitetiedossa 30 *Konserniyhteykset*.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT TILIKAUDELLE 2017

Liiketoimet lähipiiriyhteisöjen kanssa sekä lähipiirisaamiset ja -velat, tuhatta euroa

	2017	2016
Myynnit	14,8	-
Ostot	27,6	-
Saamiset	0,5	-
Velat	4,1	-

YLIMMÄN JOHDON PALKITSEMINEN

Toimitusjohtajan palkkiot, tuhatta euroa	2017	2016
Palkat ja palkkiot	573,1	441,3
Eläkekulut ⁽¹⁾	102,1	82,0
Yhteensä	675,2	523,3

1) Sisältää lakisääteisen eläkkeen, lisäeläkettä ei ole.

Toimitusjohtajan sopimus päättyi automaattisesti ilman etukäteistä ilmoitusta, kun toimitusjohtaja täyttää 60 vuotta.

Hallituksen jäsenten palkkiot, tuhatta euroa	2017	2016
Fredrik Cappelen (hallituksen puheenjohtaja)	50,0	50,0
Matti Rihko	25,0	25,0
Ralf Michels	25,0	25,0
Åse Michelet	25,0	21,0
Olli Holmström ⁽¹⁾	17,7	-
Yhteensä	142,7	121,0

1) Hallituksen jäsen 20.4.2017 lähtien.

Muut hallituksen jäsenet ovat EQT:n palveluksessa eikä heille siten maksettu palkkioita.

Johtoryhmän jäsenten palkkiot, tuhatta euroa	2017	2016
Palkat ja palkkiot	1 891,4	1 459,0
Eläkekulut	336,9	287,3
Yhteensä	2 228,3	1 745,3

Bonusjärjestelmä

Yhtiöllä on käytössään bonusjärjestelmä, jonka sisällöstä päättää yhtiön hallitus palkitsemisvaliokunnan suosituksen perusteella. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet voivat myös osallistua bonusjärjestelmään yhtiön bonuskäytännön mukaisesti. Vuosibonusten maksun edellytyksenä on, että yhtiölle asetetut keskeiset tulostavoitteet saavutetaan. Vuoden 2017 osalta toimitusjohtajan ja johtoryhmän keskeiset tulostavoitteet perustuvat yhtiön käytökatteeseen sekä henkilökohtaisiin tulos- ja suoritustavoitteisiin. Henkilökohtaisten tulos- ja suoritustavoitteiden asettamisesta vastaa bonusjärjestelmään osallistuvan henkilön esimies.

Terveystalo Oyj:n hallitus on päättänyt uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Kannustinjärjestelmästä kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 19 *Osakeperusteiset maksut*.

JOHDON OMISTUKSET

Nimi	Asema	2017
Fredrik Cappelen ⁽¹⁾	Hallituksen puheenjohtaja	267 795
Vesa Koskinen	Hallituksen jäsen	-
Åse Aulie Michelet ⁽²⁾	Hallituksen jäsen	22 624
Ralf Michels	Hallituksen jäsen	120 132
Matti Riihko ⁽³⁾	Hallituksen jäsen	129 132
Åsa Riisberg	Hallituksen jäsen	-
Olli Holmström	Hallituksen jäsen	-
Yrjö Närhinen ⁽⁴⁾	Toimitusjohtaja	1 316 459
Juha Tuominen ⁽⁵⁾	Johtava ylilääkäri	160 625
Jens Jensen	Yritys-, vakuutus- ja yksityisasiakkuuksista vastaava kaupallinen johtaja	119 476
Juha Juosila	Digitalisaatiosta vastaava johtaja	94 323
Johanna Karppi	Henkilöstö ja lakiasian johtaja	10 112
Susanna Laine	Viestinnästä, markkinoinnista, brändistä ja yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja	18 668
Ilkka Laurila	Talusojohtaja	314 923
Laura Rätty ⁽⁶⁾	Liiketoimintajohtaja, julkiset palvelut	9 078
Siina Saksi	Liiketoimintajohtaja, verkosto	50 559
Pia Westman	Liiketoimintajohtaja, keskitetyt liiketoiminnot ja pääkaupunkiseutu ja Uusimaa	23 594

1) Fredrik Cappelenin osakkeet omistaa hänen määräysvallassaan oleva Baskina AB.

2) Åsa Aulie Michelet'n osakkeet omistaa hänen määräysvallassaan oleva Michelet Consult AS.

3) Matti Riihkon omistus koostuu 120 132 osakkeesta, joita Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö hallinnoi ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Riihko on.

4) Yrjö Närhisen omistus koostuu 556 353 osakkeesta, jotka omistaa hänen määräysvallassaan oleva Närhen pesä Oy, ja 760 106 osakkeesta, joita Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö hallinnoi ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Närhinen on.

5) Juha Tuomisen omistus koostuu 160 625 osakkeesta, joita hallinnoi Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja joiden tosiasiallinen edunsaaja Tuominen on. Lisäksi Juha Tuomisen puoliso määräysvaltaoikeutensa omistaa 5 820 osaketta.

6) Laura Rätyn osakkeet omistaa hänen määräysvallassaan oleva Groundhog Oy.

30. KONSERNIYRITYKSET

Konsernin emoyritys on Terveystalo Oy, jonka kotimaa on Suomi

TYTÄRYHTIÖT 31.12.2017

Yhtiön nimi	Konsernin omistus	Emoyhtiön omistus	Kotimaa
Terveystalo Healthcare Holding Oy	100,00%	100,00%	Suomi
Star Healthcare Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Terveystalo Healthcare Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Kiinteistö Oy Seinäjoen Lakeudentie	100,00%	0,00%	Suomi
Suomen Terveystalo Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Kiinteistö Oy Porin Linnankulma	100,00%	0,00%	Suomi
Turun Teknohammas Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Ky Läkkitorin Hammaslääkäriasema	100,00%	0,00%	Suomi
Porin Hammaslääkäripalvelu Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Liikekeskuksen Hammaslääkärit Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Examinatio Magnetica Fennica Oy	60,00%	0,00%	Suomi
Bitewell Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Tampereen Hammaslääkäriasema Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Forssan Erikoishammaslääkärit Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Hammaslääkäriasema Kymppihammas Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Fertility Clinic Holding Oy	100,00%	0,00%	Suomi
AVA Clinic SIA	100,00%	0,00%	Latvia

OSAKKUUSYHTIÖT 31.12.2017

Yhtiön nimi	Konsernin omistus	Emoyhtiön omistus	Kotimaa
Medix Laboratoriot Oy	25,00%	0,00%	Suomi

TYTÄRYHTIÖT 31.12.2016

Yhtiön nimi	Konsernin omistus	Emoyhtiön omistus	Kotimaa
Terveystalo Holding I Oy	100,00%	100,00%	Suomi
Lotta Holding II S.ä.r.l.	100,00%	0,00%	Luxemburg
Lotta Holding III S.ä.r.l.	100,00%	0,00%	Luxemburg
Terveystalo Healthcare Holding Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Star Healthcare Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Terveystalo Healthcare Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Kiinteistö Oy Seinäjoen Lakeudentie	100,00%	0,00%	Suomi
Suomen Terveystalo Oy	100,00%	0,00%	Suomi
AVA Clinic SIA	87,50%	0,00%	Latvia
Turun Teknohammas Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Into Sales Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Porin Hammaslääkäripalvelu Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Densens Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Liikekeskuksen Hammaslääkärit Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Examinatio Magnetica Fennica Oy	60,00%	0,00%	Suomi
Bitewell Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Tampereen Hammaslääkäriasema Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Vimadent Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Forssan Erikoishammaslääkärit Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Hammaslääkäriasema Kymppihammas Oy	100,00%	0,00%	Suomi
Fertility Clinic Holding Oy	100,00%	0,00%	Suomi

30.1 Konsernirakenteen muutokset

Tilikausi 2017

Seuraavat fuusiot toteutettiin tilikauden 2017 aikana:

- 31.3.2017 Lotta Holding III S.a.r.l fuusioitui Lotta Holding II S.a.r.l.
- 30.6.2017 Into Sales Oy fuusioitui Turun Teknohammas Oy:öön.
- 31.3.2017 Lotta Holding II S.a.r.l fuusioitui Terveystalo Holding I Oy:öön.
- 31.7.2017 Terveystalo Holding I Oy fuusioitui Terveystalo Oyj:öön.
- 31.7.2017 Porin Lääkärikeskus Oy fuusioitui Porin Lääkäritalo Oy:öön.
- 31.7.2017 Porin Lääkäritalo Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.8.2017 Diacor terveystalvot Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 30.9.2017 Eloni Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.10.2017 Densens Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.10.2017 Curia Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 30.11.2017 Vimadent Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.

Tilikausi 2016

Seuraavat fuusiot toteutettiin tilikauden 2016 aikana:

- 31.1.2016 Jokilaaksojen Työterveys Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.3.2016 Joensuun Magneetti Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.3.2016 Sairaala Botnia Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.
- 31.5.2016 Seinäjoen Lääketieteellinen Tutkimuslaitos Oy fuusioitui Suomen Terveystalo Oy:öön.

Seuraavat tytäryhtiöiden myynnit toteutettiin tilikauden 2016 aikana:

- 28.12.2016 Kiinteistö Oy Seinäjoen Lääkäritalo myytiin.
- 28.12.2016 Kiinteistö Oy Seinäjoen Marttilankulma myytiin.

31. KONSERNIN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Terveystalo konserni, m€	2017	2016	2015
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Oikaistu käyttökate (EBITDA) ^(*)	92,4	72,9	67,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), % ^(*)	13,4	13,3	13,3
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) ^(*)	73,0	56,8	50,7
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), % ^(*)	10,6	10,4	10,0
Käyttökate (EBITDA) ^(*)	68,2	68,9	59,0
Käyttökate (EBITDA), % ^(*)	9,9	12,6	11,7
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) ^(*)	48,8	52,7	42,5
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), % ^(*)	7,1	9,6	8,4
Liikevoitto/-tappio (EBIT) ^(*)	28,2	29,6	19,3
Liikevoitto/-tappio (EBIT), % ^(*)	4,1	5,4	3,8
Oikaistu kauden tulos ^{(*) (***)}	44,0	30,3	21,9
Oman pääoman tuotto (ROE), % ^(*)	2,1	5,6	0,5
Omavaraisuusaste, % ^(*)	50,7	31,7	30,5
Osakekohtainen tulos (€) ^(**)	0,06	0,11	0,01
Nettovelkaantumisaste (Gearing), % ^(*)	56,1	132,6	151,5
Nettovelka/ Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta) ^(*)	2,8	4,2	5,0
Varat yhteensä	902,3	734,1	723,6
Henkilöstö keskimäärin HTV	3 180	2 605	2 480
Henkilöstö tilikauden lopussa	4 265	3 463	3 416
Ammatinharjoittajat kauden lopussa	4 431	3 448	3 430

^(*) Vaihtoehtoinen tunnusluku. Terveystalo esittää IFRS-tunnuslukujen lisäksi täydentäviä, vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joita yhtiö seuraa sisäisesti ja jotka antavat merkittävää yhtiötä koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille yhtiön toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista. Näitä ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista eikä niitä korvaavina tunnuslukuina.

Oikaistut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategiaan projekteihin listautumisanti mukaan lukien, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

^(**) Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

^(***) Listautumisen yhteydessä on kirjattu kuluksi aikaisempien pankkilainojen jäljellä olleet rahoituskulut, jotka oli jaksotettu efektiivisen koron menetelmällä lainan juoksuajalle.

32. TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVIEN TUNNUSLUKUIEN JA VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Tunnusluvut

$$\text{Osakekohtainen tulos, €} = \frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$$

Terveystalo esittää IFRS-tunnuslukujen lisäksi täydentäviä, vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joita yhtiö seuraa sisäisesti ja jotka antavat merkittävää yhtiötä koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille yhtiön toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista. Näitä ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista eikä niitä korvaavina tunnuslukuina.

Taseen vaihtoehtoiset tunnusluvut

Yhtiö esittää seuraavat taseen vaihtoehtoiset tunnusluvut, koska ne ovat yhtiön näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita yhtiön kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkaansa.

$$\text{Oman pääoman tuotto (ROE), \%} = \frac{\text{Kauden tulos (annualisoitu)}}{\text{Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden) (keskimäärin)}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakat}} \times 100$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste (Gearing), \%} = \frac{\text{Korolliset velat - korolliset saamiset ja rahavarat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Nettovelka / Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta) *} = \frac{\text{Korolliset velat - korolliset saamiset ja rahavarat}}{\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)}}$$

Tuloslaskelman vaihtoehtoiset tunnusluvut

Yhtiö esittää seuraavat tuloslaskelman vaihtoehtoiset tunnusluvut, koska yhtiön näkemyksen mukaan ne lisäävät ymmärrystä yhtiön liiketoiminnan tuloksesta. Lisäksi oikaistut vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat usein analyytikkojen ja muiden osapuolten käyttämiä ja helpottavat vertailtavuutta kausien välillä.

$$\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA) *} = \text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset + oikaisu}$$

$$\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA), \% *} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset + oikaisu}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) *} = \text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset + oikaisu}$$

$$\text{Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), \% *} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset + oikaisu}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Käyttökate (EBITDA)} = \text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset}$$

$$\text{Käyttökate (EBITDA), \%} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)} = \text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset}$$

$$\text{Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), \%} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Liikevoitto/-tappio (EBIT)} = \text{Tulos ennen rahoituseriä veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta}$$

$$\text{Liikevoitto/-tappio (EBIT), \%} = \frac{\text{Tulos ennen rahoituseriä veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

$$\text{Oikaistu kauden tulos *} = \text{Kauden tulos + hankintahinnan kohdistamisesta syntyvien aineettomien hyödykkeiden poistot (verojen jälkeen) + oikaisu (verojen jälkeen) + rahoituseriin liittyvät oikaisu (verojen jälkeen) **}$$

* Oikaisu on tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

** Listautumisen yhteydessä on kirjattu kuluksi aikaisempien pankkilainojen jäljellä olleet rahoituskulut, jotka oli jaksotettu efektiivisen koron menetelmällä lainan juoksuajalle.

33. TÄSMÄYTYSLASKELMA VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Oman pääoman tuotto (ROE), %	2017	2016	2015
Kauden tulos (annualisoitu)	7,2	12,7	1,1
Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden) (keskimäärin)	344,8	226,3	219,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	2,1	5,6	0,5
Omavaraisuusaste, %	2017	2016	2015
Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden)	457,3	232,3	220,4
Taseen loppusumma	902,3	734,1	723,6
Saadut ennakot	1,2	1,0	0,9
Omavaraisuusaste, %	50,7	31,7	30,5
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	2017	2016	2015
Korolliset velat	289,4	347,2	350,5
Korolliset saamiset ja rahavarat	33,0	39,1	16,6
Oma pääoma	457,3	232,3	220,4
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	56,1	132,6	151,5
Nettovelka/ Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta), m€	2017	2016	2015
Korolliset velat	289,4	347,2	350,5
Korolliset saamiset ja rahavarat	33,0	39,1	16,6
Oikaistu käyttökate (viimeiset 12 kuukautta)	92,4	72,9	67,2
Nettovelka/ Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)	2,8	4,2	5,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Tuloverot	-3,3	-3,2	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	-	-
Nettorahoituskulut	24,1	20,1	21,4
Poistot ja arvonalentumiset	40,0	39,3	39,7
Oikaisut ^(*)	24,1	4,0	8,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	92,4	72,9	67,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	2017	2016	2015
Oikaistu käyttökate	92,4	72,9	67,2
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	13,4	13,3	13,3
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Tuloverot	-3,3	-3,2	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	-	-
Nettorahoituskulut	24,1	20,1	21,4
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	20,6	23,1	23,2
Oikaisut ^(*)	24,1	4,0	8,2
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	73,0	56,8	50,7
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	2017	2016	2015
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	73,0	56,8	50,7
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	10,6	10,4	10,0

Käyttökate (EBITDA), m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Tuloverot	-3,3	-3,2	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	-	-
Nettorahoituskulut	24,1	20,1	21,4
Poistot ja arvonalentumiset	40,0	39,3	39,7
Käyttökate (EBITDA)	68,2	68,9	59,0
Käyttökate (EBITDA), %	2017	2016	2015
Käyttökate (EBITDA)	68,2	68,9	59,0
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Käyttökate (EBITDA), %	9,9	12,6	11,7
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Tuloverot	-3,3	-3,2	-3,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,2	-	-
Nettorahoituskulut	24,1	20,1	21,4
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	20,6	23,1	23,2
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	48,8	52,7	42,5
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	2017	2016	2015
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	48,8	52,7	42,5
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	7,1	9,6	8,4
Liikevoitto/-tappio (EBIT), m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Tuloverot	-3,3	-3,2	-3,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,2	-	-
Nettorahoituskulut	24,1	20,1	21,4
Liikevoitto/-tappio (EBIT)	28,2	29,6	19,3
Liikevoitto/-tappio (EBIT), %	2017	2016	2015
Liikevoitto/-tappio (EBIT)	28,2	29,6	19,3
Liikevaihto	689,5	547,0	505,6
Liikevoitto/-tappio (EBIT), %	4,1	5,4	3,8
Oikaistu kauden tulos, m€	2017	2016	2015
Kauden tulos	7,2	12,7	1,1
Hankintamenon kohdistamiseen liittyvät poistot	14,6	18,0	17,8
Hankintamenon kohdistamiseen liittyvien poistojen verot	-2,9	-3,6	-3,6
Oikaisut ^(*)	24,1	4,0	8,2
Oikaisuihin liittyvät verot	-4,8	-0,8	-1,6
Rahoituskuluihin liittyvät oikaisut ^(**)	7,2	-	-
Rahoituskulujen oikaisuun liittyvät verot	-1,4	-	-
Oikaistu kauden tulos	44,0	30,3	21,9

Oikaisut m€ ^(*)	2017	2016	2015
Yrityshankintoihin liittyvät kulut ⁽¹⁾	17,7	0,2	1,7
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ⁽²⁾	5,8	6,2	4,7
Omaisuuuden myyntivoitto	-0,2	-4,6	-
Strategiset projektit, uudet liiketoiminnot ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0,8	2,2	1,9
Oikaisut	24,1	4,0	8,2

^(*) Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

^(**) Listautumisen yhteydessä on kirjattu kuluksi aikaisempien pankkilainojen jäljellä olleet rahoituskulut, jotka oli jaksotettu efektiivisen koron menetelmällä lainan juoksuajalle.

1) Sisältäen hankittujen liiketoimintojen transaktiokustannukset ja integraatiokulut sekä listautumiseen liittyvät kulut.

2) Sisältäen verkoston ja liiketoimintojen uudelleenjärjestelyt, toiminnan käynnistämiseen liittyvät tappiot, tappiollisista sopimuksista tehdyt varaukset (vuokra- ja muut sopimukset)

34. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Terveystalo hankki Hammas Jaarli Oy:n liiketoiminnan tammikuussa 2018. Kaupalla ei ollut olennaista taloudellista vaikutusta.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

€	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	1.1	194 043	-
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-979 095	-120 833
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-156 124	-
Muut henkilösivukulut		-27 531	-
Poistot ja arvonalentumiset	1.2	-4 768	-
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-11 418 287	-213 155
Liikevoitto/-tappio		-12 391 761	-333 988
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5		
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		345 570	-
Muilta		10	-
Muut korko- ja rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-3 877	-19 119
Muille		-1 455	-10
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-12 051 512	-353 117
Tilinpäätössiirrot	1.6		
Poistoeron muutos		-14 702	-
Konserniavustukset		2 000 000	350 000
Tuloverot		-1 455	-
Tilikauden voitto/tappio		-10 067 668	-3 117

EMOYHTIÖN TASE

€	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineelliset hyödykkeet	2.1		
Koneet ja kalusto		72 845	-
Sijoitukset	2.2		
Tytäryhtiöosakkeet		506 685 344	308 000 000
Pysyvät vastaavat yhteensä		506 758 189	308 000 000
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2.3	15 765 919	350 000
Siirtosaamiset	2.4	700 315	-
Rahat ja pankkisaamiset		2 498 091	10 823
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		18 964 325	360 823
VASTAAVAA YHTEENSÄ		525 722 515	308 360 823

€	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.5	80 000	2 500
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		526 793 461	307 997 500
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-2 323	794
Tilikauden voitto/tappio		-10 067 668	-3 117
Oma pääoma yhteensä		516 803 469	307 997 677
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		14 702	-
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		14 702	-
Vieras pääoma			
2.6			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		56 805	-
Velat saman konsernin yrityksille		-	141 440
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		21 207	-
Ostovelat		7 631 159	25 352
Velat saman konsernin yrityksille		175 834	195 614
Muut velat		82 909	-
Siirtovelat		936 429	741
Vieras pääoma yhteensä		8 904 344	363 147
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		525 722 515	308 360 823

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

€	1.1- 31.12.2017	1.1- 31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	-10 067 668	-3 117
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	4 768	-
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-1 566 665	-350 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-340 239	19 129
Muut oikaisut	1 455	-
Käyttöpääoman muutokset		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-887 278	-
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	8 717 182	11 418
Verot	-1 455	-202
Maksetut korot liiketoiminnasta	-5 331	-4 452
Liiketoiminnan rahavirta	-4 145 231	-327 224
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-77 614	-
Investoinnit muihin sijoituksiin	-115 500 000	-
Investointien rahavirta	-115 577 614	-
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	100 000 000	-
Vastikkeeton sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	25 000 005	-
Konsernitilin muutos	-3 391 611	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot	21 207	320 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-820 559	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	56 805	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-700 000
Saadut konserniavustukset	350 000	700 000
Rahoituksen rahavirta	121 215 846	320 000
Rahavarojen muutos	1 493 002	-7 224
Rahavarat tilikauden alussa	10 823	18 048
Yritysjärjestelyissä siirtyneet rahavarat	994 266	-
Rahavarat tilikauden lopussa	2 498 091	10 823

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Terveystalo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Arvostusperiaatteet ja jaksotusmenetelmät

Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä arvonalennuksilla. Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen tai sijoituksen kerryttämän tulevan kassavirran oletetaan olevan pysyvästi pienempi kuin kirjanpitoarvo, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jos arvonalennuksen perusteet eivät enää ole perusteltavissa tilinpäätöshetkellä, arvonalennus on peruutettava.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja poistot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Kuluista aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Koneet ja kalusto: 5 vuotta

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1.1 LIIKEVAIHTO

€	2017	2016
Suomi	194 043	-
Yhteensä	194 043	-

1.2 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

€	2017	2016
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-4 768	-
Yhteensä	-4 768	-

1.3 HENKILÖSTÖ

€	2017	2016
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2	-

1.4 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

€	2017	2016
Hankitut ulkopuoliset palvelut	-4 052 206	-2 636
Tieto- ja viestintäteknologiakulut	-1 319	-
Muut henkilöstökulut	-3 432	19 549
Vuokrat	-1 184	-
Matkakulut	-29 033	-16 258
Markkinointi ja viestintä	-475 962	-
Muut kulut	-6 855 151	-213 810
Yhteensä	-11 418 287	-213 155

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

€	2017	2016
Tilintarkastus ja tilintarkastajan lausunnot		
Tilintarkastus, KPMG	-119 065	-34 684
Tilintarkastajan lausunnot, KPMG	-89 000	-
Yhteensä	-208 065	-34 684
Muut kuin tilintarkastuspalvelut		
Varmennuspalvelut, KPMG	-92 600	-
Veropalvelut, KPMG	-	-4 076
Muut palvelut, KPMG	-516 600	-
Yhteensä	-609 200	-4 076
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-817 265	-38 760

1.5 RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

€	2017	2016
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	345 570	-
Muilta	10	-
Yhteensä	345 580	-
Muut korko- ja rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-3 877	-19 119
Muille	-1 455	-10
Yhteensä	-5 331	-19 129

1.6 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

€	2017	2016
Poistoeron muutos	-14 702	-
Saadut konserniavustukset	2 000 000	350 000
Tilinpäätössiirrot yhteensä	1 985 298	350 000

TASEEN LIITETIEDOT

2.1 AINEELLISET HYÖDYKKEET

KONEET JA KALUSTO

€	2017	2016
Hankintameno 1.1	-	-
Lisäykset	77 614	-
Hankintameno 31.12	77 614	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1	-	-
Poistot	-4 768	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12	-4 768	-
Kirjanpitoarvo 1.1	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12	72 845	-

2.2 SIJOITUKSET

OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ

€	2017	2016
Hankintameno 1.1	308 000 000	308 000 000
Lisäykset	198 685 344	-
Hankintameno 31.12	506 685 344	308 000 000
Kirjanpitoarvo 1.1	308 000 000	308 000 000
Kirjanpitoarvo 31.12	506 685 344	308 000 000

EMOYHTIÖN OMISTUSOSUUDET

Konserniyritykset	2017	2016
Terveystalo Healthcare Holding Oy	100%	-
Terveystalo Holding I Oy	-	100%

2.3 SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ

€	2017	2016
Lainasaamiset	10 132 900	-
Myyntisaamiset	241 408	-
Konsernitilisaamiset	3 391 611	-
Siirtosaamiset	2 000 000	350 000
Yhteensä	15 765 919	350 000

2.4 SIIRTOSAAMISET

€	2017	2016
ALV-saaminen	277 976	-
Muut	422 339	-
Yhteensä	700 315	-

2.5 OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

SIDOTTU OMA PÄÄOMA

OSAKEPÄÄOMA

€	2017	2016
Tilikauden alussa	2 500	2 500
Osakepääoman korotus	77 500	-
Tilikauden lopussa	80 000	2 500
Sidottu oma pääoma yhteensä	80 000	2 500

VAPAA OMA PÄÄOMA

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

€	2017	2016
Tilikauden alussa	307 997 500	307 997 500
Suunnattu osakeanti	93 873 456	-
Osakepääoman korotus	-77 500	-
Vastikkeeton sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	25 000 005	-
Maksullinen osakeanti	100 000 000	-
Tilikauden lopussa	526 793 461	307 997 500

KERTYNEET VOITTOVARAT

€	2017	2016
Kertyneet voittovarot tilikauden alussa	-2 323	794
Kertyneet voittovarot tilikauden lopussa	-2 323	794
Tilikauden tappio	-10 067 668	-3 117
Vapaa oma pääoma yhteensä	516 723 469	307 995 177
Oma pääoma yhteensä	516 803 469	307 997 677

LASKELMA JAKOKELPOISESTA VAPAASTA OMASTA PÄÄOMASTA

€	2017	2016
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	526 793 461	307 997 500
Kertyneet voittovarot	-2 323	794
Tilikauden voitto/tappio	-10 067 668	-3 117
Yhteensä	516 723 469	307 995 177

Osakkeet ja osakepääoma

Terveystalon ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin Helsingissä 26. syyskuuta 2017, päätti muuttaa yhtiön julkiseksi osakeyhtiöksi ja korottaa yhtiön osakepääoman 2 500 eurosta 80 000 euroon. Lisäksi yhtiökokous päätti aikaisempien B, C, D, E ja F -osakelajien muuntamisesta yhtiön A-osakkeiksi ja sen jälkeen A-osakkeiden muuntamisesta ainoan osakelajin osakkeiksi. Tämän jälkeen yhtiöllä on yksi yhtenäinen osakelaji. Osakemuunnoilla ei ollut vaikutusta yhtiön osakepääomaan.

31.12.2017 ulkona olevien osakkeiden lukumäärä on 128 036 531. Uusi yhtenäinen osakesarja (TTALO) tuli julkisen kaupankäynnin kohteeksi 11.10.2017. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni yhtiökokouksessa ja yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muuhun varojenjakaon. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Osakeannit

Osana Diacor-konsernin hankintaa hallitus päätti sille myönnetyn valtuutuksen nojalla suunnatusta osakeannista Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle. Annissa laskettiin liikkeeseen 4 382 146 uutta A-sarjan osaketta merkintähintaan 8,36 euroa/kpl ja 43 764 100 uutta D-sarjan osaketta hintaan 1,31 euroa/kpl, millä maksettiin kauppahinnasta 93,9 miljoonan euron osuus.

Ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella yhtiön hallitus päätti kokouksessaan 10. lokakuuta 2017 maksuttomasta uusien osakkeiden osakeannista osakeomistusten mukaisessa suhteessa yhtiön kokonaisosakemäärän korottamiseksi (osakesplit). Osakeannissa yhtä ainoan osakelajin osaketta kohden annettiin kaksi uutta osaketta.

Terveystalon listautumisannissa laskettiin liikkeeseen 10 281 249 yhtiön uutta osaketta, joista henkilöstöannin osuus oli 355 656

utta osaketta. Merkintähinta oli yleisö- ja instituutioannissa 9,76 euroa osakkeelta ja henkilöstöannissa 8,79 euroa osakkeelta.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan osakepääomaan, ellei

sitä ole osakeantipäätöksen perusteella kokonaan tai osittain kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Vuonna 2017 tehdyt osakeannit on kirjattu kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Lisäksi osakkeenomistajien listautumista edeltävien sitoumusten perusteella osakkeenomistajat tekivät yhteensä 25 miljoonan euron vastikkeettoman oman pääoman ehtoisen sijoituksen yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

2.6 VIERAS PÄÄOMA

2.6.1 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

€	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	56 805	-
Lainat saman konsernin yrityksiltä	-	141 440
Yhteensä	56 805	141 440

2.6.2 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

€	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	21 207	-
Ostovelat	7 631 159	25 352
Velat saman konsernin yrityksille	175 834	195 614
Muut velat	82 909	-
Siirtovelat	936 429	741
Yhteensä	8 847 539	221 706

2.6.3 VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE

€	2017	2016
Pitkäaikaiset lainat	-	141 440
Ostovelat	175 834	16 495
Siirtovelat	-	179 119
Yhteensä	175 834	337 054

2.6.4 SIIRTOVELAT

€	2017	2016
Henkilöstöön liittyvät siirtyvät erät	936 164	-
Muut	266	741
Yhteensä	936 429	741

MUUT LIITETIEDOT

3.1 VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

€	2017	2016
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet		
Omavelkainen takaus	257 000 000	-
Muut takaukset	322 709	-
Talletukset	-	18 048
Osakepantit	-	308 000 000

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 28.päivänä helmikuuta 2018

Fredrik Cappelen
Hallituksen puheenjohtaja

Vesa Koskinen
Hallituksen jäsen

Ralf Michels
Hallituksen jäsen

Matti Rihko
Hallituksen jäsen

Åsa Riisberg
Hallituksen jäsen

Åse Michelet
Hallituksen jäsen

Olli Holmstöm
Hallituksen jäsen

Yrjö Närhinen
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen kertomus.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2018

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Jari Härmälä
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Terveystalo Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet terveystalo Oyj:n (y-tunnus 2575979-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä

palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olenaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olenaisuus. Olenaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyysvaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olenaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyysvaikutusten suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2c-kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 15 ja 16)

<ul style="list-style-type: none"> — Tilinpäätöksessä 31.12.2017 konsernitaseen liikearvon määrä 583,3 milj. euroa oli yhteensä 65 % taseen loppusummasta ja 128 % omasta pääomasta. Terveystalo laajensi tilikaudella liiketoimintaansa Diacorin ja Porin Lääkäritalon yrityshankinnoilla, joista kirjattiin liikearvoa yhteensä 133 milj. euroa. 	<ul style="list-style-type: none"> — Olemme arvioineet keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia, kuten kannattavuutta, diskonttaus korkoa ja pitkän aikavälin kasvutekijää. Ennusteisiin perehtyessämme olemme käyttäneet ammatillista harkintaa keskeisten oletusten testaamisessa ja arvioidessamme keskeisten oletusten vaikutuksia herkkyyksianalyysiin.
<ul style="list-style-type: none"> — Liikearvo testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Arvonalentuminen syntyy, kun omaisuuserän tasearvo ylittää omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. 	<ul style="list-style-type: none"> — Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet käytettyjen oletusten asianmukaisuutta ja laskelmien teknistä oikeellisuutta. Tähän on sisällytetty vertailu taloudellisiin ja toimialan ennusteisiin.
<ul style="list-style-type: none"> — Arvonalentumistestauksessa Terveystalo määrittää kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen. Arvonalentumistestauksen taustalla olevien rahavirtaennusteiden laatiminen edellyttää johdon harkintaa liittyen kannattavuuteen, pitkän aikavälin kasvutekijään ja diskonttauskorkoon. 	<ul style="list-style-type: none"> — Olemme arvioineet yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostamisen asianmukaisuutta perehtymällä laadittuihin laskelmiin ja niiden taustaoletuksiin.
<ul style="list-style-type: none"> — Terveystalon yrityshankintoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet, konsernitaseen 31.12.2017 mukaan 98,5 milj. euroa, liittyvät pääosin tavaramerkistä ja asiakassuhteista kirjattuihin omaisuuseriin. Nämä hyödykkeet ovat taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisia ja poistoajat on tarkistettava vuosittain. 	<ul style="list-style-type: none"> — Lisäksi olemme arvioineet liikearvosta ja arvonalentumistestauksesta sekä yrityshankintoihin liittyvistä aineettomista hyödykkeistä esitettyjen konsernitilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta.
<ul style="list-style-type: none"> — Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvistä johdon ratkaisuksista ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen ovat tilintarkastuksessa keskeisiä seikkoja. 	

Myyntitulojen kirjaaminen (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetieto 4)

<ul style="list-style-type: none"> — Konsernin liikevaihto, 689,5 milj. euroa, koostuu lukuisissa toimipisteissä, eri asiakasryhmille sekä maksajakunnille suoritetuista monen tyyppisistä yksittäisistä palveluista. Tietojärjestelmien kautta käsiteltävien myyntitapahtumien lukumäärä on suuri ja konsernissa on käytössä useita hinnoittelu- ja sopimusmalleja. 	<ul style="list-style-type: none"> — Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällytetty myyntiprosesseihin liittyvän sisäisen valvontaympäristön arviointia sekä keskeisimpien kontrollien tehokkuuden testausta. Olemme lisäksi suorittaneet aineistotarkastustoimenpiteitä.
<ul style="list-style-type: none"> — Terveystalo-konserni on ottanut 1.1.2017 alkaen käyttöön uuden IFRS 15 Myyntituloja asiakas-sopimuksista -standardin ennen standardin pakollista soveltamisajankohtaa ja sen vaikutus liikevaihtoon on merkittävä. Konserni soveltaa IFRS 15 -standardia takautuvasti kaikkien esitettävien tilikausien osalta ja on oikaissut vertailutiedot vastaavasti. 	<ul style="list-style-type: none"> — Olemme arvioineet IFRS 15 Myyntituloja asiakassopimuksista -standardin periaatteiden ja käytäntöjen soveltamisen asianmukaisuutta.
<ul style="list-style-type: none"> — Myyntitapahtumien monikirjoisuuden ja suuren lukumäärän sekä uuden IFRS 15 -standardin käyttöönoton johdosta myyntitulojen kirjaaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka. 	<ul style="list-style-type: none"> — Olemme arvioineet myynnin kannalta relevantteja tietojärjestelmiä ja niihin liittyvien yleisten tietojärjestelmäkontrollien toimivuutta.

	<ul style="list-style-type: none"> – Olemme testanneet myyntitapahtumien rekisteröintiä, kirjaus- sekä laskutus- ja hinnoitteluprosessien toimivuutta sekä arvioineet myyntituottojen oikeellisuutta testaamalla myynnin jaksottumista tilikausien välillä.
	<ul style="list-style-type: none"> – Olemme myös testanneet kontroleja ja täsmäytysrutiineja liittyen käteissuorituksiin.
	<ul style="list-style-type: none"> – Lisäksi olemme arvioineet myyntituottoja koskevien konsernin tilinpäätöstietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärin-käytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa

vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastus-evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen

oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukseemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti neljä vuotta. Terveystalo Oyj:stä tuli yleisen edun mukainen yhteisö 13.10.2017.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastus-kertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 28. helmikuuta 2018

KPMG OY AB

Jari Härmälä

KHT

VEROJALANJÄLKI

Verojalanjäljellä tarkoitetaan yrityksen toiminnasta yhteiskunnalle kertyviä verotuloja ja veroluonteisia maksuja. Välittömien ja välillisten verojen lisäksi Terveystalon verojalanjäljessä on avattu henkilöstöön liittyvät veroluonteiset maksut ja työntekijöiden palkoista pidätetyt ennakonpidätykset.

Terveystalon verojalanjälki vuonna 2017 oli yhteensä 95,0 (79,2 vuonna 2016) miljoonaa euroa. Tästä yrityksen maksamien verojen osuus oli yli 20,3 (14,5) miljoonaa euroa, henkilöstöön liittyviä veroluonteisia maksuja oli lähes 34,5 (29,9) miljoonaa euroa ja työntekijöiden ennakonpidätyksiä lähes 40,2 (34,8) miljoonaa euroa.

Terveystalon maksamista veroista 17,0 (14,0) oli arvonlisäveroa. Arvonlisävero on terveydenhuollossa toimiville yrityksille merkit-

tävä tekijä, sillä yksityisillä terveyspalveluyrityksillä ei ole arvonlisäveronvähennysoikeutta. Asiakkaalle yksityisen palveluntuottajan myymät terveyden- ja sairaanhoitopalvelut ovat verottomia (poikkeuksena muut kuin terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, esim. esteettinen kirurgia). Arvonlisäveron lisäksi Terveystalo maksoi kiinteistöveroja, varainsiirtoveroa ja tuloveroa (yhteisövero). Maksetun tuloveron määrää on pienentänyt Terveystalon aiempien vuosien tappiot.

Terveystalo-konsernin operatiiviset yhtiöt (lukuun ottamatta pientä Latviassa sijaitsevaa hedelmällisyyshoitoklinikkaa) toimivat Suomessa ja maksavat veronsa Suomeen.

Miljoonaa euroa

Maksetut verot	2017	2016	2015
Arvonlisävero	17,0	14,0	13,8
Kiinteistövero	0,2	0,2	0,1
Tuloverot, kassaperusteinen	0,5	0,3	0,2
Varainsiirtovero	2,6	0,1	0,4
Yhteensä	20,3	14,5	14,5

Suoriteperusteiset henkilöstöön liittyvät lakisääteiset maksut

TyEL-maksut (työnantajan osuus)	27,4	22,2	21,0
Työttömyysvakuutusmaksut (työnantajan osuus)	4,9	4,7	3,6
Tapaturmavakuutus	0,4	0,3	0,2
Ryhmähenkivakuutus	0,1	0,1	0,1
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	1,7	2,7	2,5
Yhteensä	34,5	29,9	27,4

Henkilöstömäärä (työsuhteiset kauden lopussa)	4 265	3 463	3 416
Palkoista pidätetyt ennakonpidätykset, yhteensä	40,2	34,8	33,8

Verojalanjälki yhteensä	95,0	79,2	75,7
--------------------------------	-------------	-------------	-------------

Lisäksi ammatinharjoittajille tilitettiin palkkioita yhteensä 252,0 (200,6) miljoonaa euroa, joista jokainen ammatinharjoittaja tilittää veronsa itse.

	2017	2016	2015
Ammatinharjoittajien palkkiot	252,0	200,6	182,3

Terveystalo

Jaakonkatu 3 B, 3. krs
00100 Helsinki
Vaihde: 030 633 11

www.terveystalo.com

